

"Tėvynė" Savaitinis Laikra.
 Leidžiama kas Pėtvyčia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
 Suvienytose Valstijose \$1.50
 Kitose Viešpatystisė \$2.00
"T E V Y N Ė"
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly "Tevyne"
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 9

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y. Kovo (March) 2, 1923.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIV

Klaipėdoje Iškelta Lietuvos Vėliava

Mušių Paliubos Neitralinėje Zonoje

LIETUVIAI ISVIJO LENKUS IR SUGAVO LENKŲ KARININKUS.

VARŠAVA KALTINA LIETUVĄ.

LENKAI TIKRINA, KAD KARO SU LIETUVA NEBUS.

MIRĖ A. M. MARTUS.

KLAIPĖDOJE ISKELTA LIETUVOS VĒLIAVA.

Vašingtonas, vasario 21 d. (L. I. B.) — Klaipėdos suvereniteta aliantai perdavė Lietuvai vasario 17 d. Tuojaus Klaipėdoje buvo oficialiai iškelta Lietuvos vėliava. Statutui ir konvencijai surištiems su pėrmimo aktu pasirašyti kviečiami Paryžiui Lietuvos ir Klaipėdos atstovai. Alijantų Klaipėdoje daugiau nebeliko. Buvusis Lietuvos nepaprastas pasiuntinys prie Alijantų Klaipėdoje p. A. Smetona, dabar Lietuvos Valdžios yra paskirtas kaip Komisaras prie vietinės Klaipėdos vyriausybės. (Elta).

KLAIPĖDOS VALDZIA PRIĖMĖ SANTARVĖS NOTARIMĄ.

Paryžius, vasario 20 d. (Associated Press). — Pradžioje sausio mėnesio sukilusių lietuvių įkurtoji valdžia Klaipėdos krašte pranešė ambasadorių tarybai, kad ji sutinkanti su tarybos nutarimu, kuriuomi Klaipėda patampa Lietuvos dalimi. Taipgi pėnformavo tarybą, kad ji yra pasirengus pasiųsti savo delegaciją į Paryžių tartis su Lenkija, tarybai kontroliuojant, kad užtikrinus Lenkijai transportaciją jūreimis ir upėmis ir sudarymui Klaipėdos uostui valdžios toje plotmėje, kad būtų užtikrinta apsauga Lenkijos ir Lietuvos interesams.

RUSIJA NEPRIPAŽIŠTA SANTARVĖS NUTARIMU.

Moskva, vas. 23 d. (Associated Press). — Rusijos užsienių reikalų ministeris Čičerinas pasiuntė notą Italijai, Anglijai, Francijai, Vokietijai, Lenkijai ir Lietuvai, kurioje pareiškiam, kad Rusija nepripažįstanti dabartinio Santarvės nutarimo Klaipėdos klausimu, kuris padarytas be Rusijos atsklausimo ir ateityje reikalauja atlyginimo už padarytus Rusijai nuostolius tokiu nutarimu, nes Pabaltijos uostas yra surištas gyvai su Rusijos prekybos interesais. Rusija yra pasiryžusi visais galimais budais apsaugoti savo interesus buvusioje Rusijos teritorijoje.

"New York Times" korespondentas praneša iš Maskvos, kad Rusijos valdžia ypatingai priešinga santarvės nutarimui sudaryti tarptautinę administraciją Klaipėdos uostui, kurią lenkija dalyvaus, o Rusijai neleista dalyvauti.

LENKAI VADINA LIETUVĄ RUSIJOS ĮRANKIU.

Paryžius, vas. 23 d. (Associated Press). — Havas Agentūros pranešimu iš Varšavos sakoma, kad Lenkijos Seimas priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama

Lenkijos valdžios, kad imtų atstatyti žingsnius užtikrinimui Lenkijos teisių pilnam naudojimui Klaipėdos uoste. Diskutuojant šį klausimą Seimas pareiškė, kad Lietuva yra vien paprastu įrankiu Rusijos ir Vokietijos rankose, kad tuo būdu grumojus Rytų Europos tūkai.

Tai yra paprasta Varšavos militaristų maldė, kurią jie kalba nuo pat susikurimo Lietuvos Respublikos.

LIETUVIAI ISVIJO LENKŲ ATSTOVĄ IS KLAIPĖDOS.

Paryžius, vas. 25 d. (Specialė kablegrama į "New York Times"). — Sukilimo budu, kuris buvo surengtas Kauno valdžios, lietuviai paėmė Klaipėdą, už kurią ėjo ginčai tarpe Lietuvos ir Vokietijos, ir aliantai, matydami kaip geriausią išeitį iš tos padėties, pavedė šitą teritoriją Lietuvai su ta išlyga, kad Lenkija turėtų teisę naudoti Klaipėdos uostą. Lietuviai užėmė kraštą ir pirmiausiai ką jie padarė, kuomet atijantų kariuomenė apleido Klaipėdą, išvijo Lenkijos atstovą, kurį įstatė čionai abijantai saugojimui Lenkijos interesų.

ISIVERZUSIEJI LENKAI ISVARYTI.

Vašingtonas, vasario 21 d. — Praėjusieji keliuose punktuose neitrālę zoną Varėnos rajone lenkai išvaryti. Paimta nelaisvėn keleta lenkų oficerių. Kitur ramu. (Elta).

RUSAI SIULO TARPININKAVIMĄ LIETUVIŲ-LENKŲ GINČE.

Vašingtonas, vasario 21 d. (L. I. B.) — Rusų užsienių reikalų Komisaras Čičerinas yra pasiuntęs Lietuvai ir Lenkijai notą, kurioje jis pabrėžia, kad neitrālės zonos dalinimas be Lietuvos sutikimo yra priešingas Rygos traktatui ir grėšia taikai. Čičerinas siulo tarpininkavimą.

LIETUVIAI SUGAVO LENKŲ KARININKUS.

Kaunas, vas. 20 d. (Pranešimas į Chicago "Tribune"). — Du šimtai ypatų užmušta ir sužeista mušiuose tarpe lietuvių ir lenkų nuo pėreito šeštadienio delei okupavimo neitrālės zonos.

Nuo pirmutinio susirėmimo pėreitą šeštadienį, kuomet lenkai pradėjo okupaciją jiems Tautų Sąjungos paskirtos neitrālės zonos dalies, kuomet tapo 10 užmuštų ir daug sužeistų, eina mušiai be pertraukos, tačiau dar nėra paskelbto karo. Ligi šiol eina nereguliaris karas tarpe Lenkijos pasienio sargybų ir lietuvių patriotinių organizacijų, vienok dalybavo mu-

šiuose ir reguliariė kariuomenė iš abiejų pusių. Šitos lietuvių organizacijos yra didžiumoje finansuojamos iš Amerikos.

Lietuvių reguliariė kariuomenė vasario 18 d. paėmė nelaisvėn du Anglijos karininku, priskirtu prie Anglijos misijos Varšavoje, kurie tyrinėjo padėti neitralinėje zonoje. Jie buvo laikomi ligi šio ryto, kuomet juos surado Anglijos konzulas. Generalas Carton de Wiart ir majoras E. H. Grant, nariai alijantų militarės misijos, tapo pa leisti, tačiau du lenkų štabo karininkai, kurie dalyvavo kaippo vertėjai, yra laikomi Kaune kaipo karo belaisviai.

Lietuviai tikrina, kad jie paėmė nelaisvėn 40 lenkų karininkų ir šimtus kareivių iš 76 lenkų armijos divizijos. Jie taipgi pripažįsta, kad patriotinės organizacijos atėmė iš lenkų karo lauko kanuolių, kurias dabar naudoja mušiuose.

VARŠAVOS MILITARISTŲ PASKALAI.

Nuo pat prasidėjimo mušių neitralinėje zonoje, Varšavos militaristai paleido visas savo jėgas įtemtai agitacijai prieš Lietuvą, kad buk Lietuva, gundoma Rusijos pradėjusi karą prieš Lenkiją. Tiek Lenkijos valdžia, tiek jų spaudos biurai ir net Amerikos didžiųjų laikraščių pėpirkti korespondentai leido ir sėdžia įvairiai išpausinti pasakojimus apie Lietuvą, kuriais būtų galima užpildyti net keli musų laikraščių numeriai.

Todel skaitant tuos visus pranešimus iš lenkiškų šaltinių reikia buti atvargiais ir neimti to už gryną pinigą. Nekuriuos jų laikraštėje dedame delto, kad jie yra begalo įdomūs ir kartais nejučiomis nušviečia lenkų politiką.

NORI PRISIDĖTI PRIE LIETUVOS.

Varšava, vas. 22 d. (Associated Press). — Kaimas Podkameniai vakar prašė, kad būtų priskirtas Ljetuvai. Prašymą perdavė Anglijos delegacija, kuri aplankė Lenkijos valdininkus neitralinėje zonoje. Prašymas atmestas.

Tuomet delegacija prašė paliuosuoti lenkų suimtus lietuvių laisvanorius. Lenkai pareiškė, kad jie šitą prašymą svarstys tik tuomet, jei lietuviai pirmia paliuosuos suareštuotus lenkus ir garantuos pertraukti savo atakas.

IVYKĖ KOVOS PER "KLAIDĄ".

Varšava, vas. 23 d. (Kablegrama į New York "Globe"). — Visi pranešimai, pasiekianti Varšavą pastarionis dienimis, tikrina, kad viskas ramu neitralinėje juostoje, išskiriant vienoje vietoje arti Varenos, prie geležinkelio tarpe Gardino ir Vilniaus, kur 4 maži kaimai du metai atgal buvo pavesti Lietuvai, tačiau per klaidą jie tapo gražinti Lenkijai pėreitą mėnesį Paryžiaus posėdžio nutarimu. Kuomet vas. 15 d. lenkai okupavo šituos kaimelius, tuojaus Lietuvos kareiviai atakavo lenkus, manydami, kad jie ištikrų gina Lietuvos integralės teritorijos dalį ir jie savo žygius atliko taip gerai, kad vienos dienos mušiuose užmušė 6 ir sužeidė 40 besivargiančių lenkų. Kad išvengus tolimesnių susirėmimų Lenkijos valdžia laikinai nusileido ir kreipėsi į Tau-

šų Sąjungą delei aiškesnių informacijų šia ginčijama vieta. Patys lenkai prisipažįsta, kad jie įsiveržė į Lietuvos teritoriją ir tą savo žygi mėgina pridengti "klaida".

RUSIJA REMIANTI LIETUVĄ KARE SU LENKAIS.

Paryžius, vas. 25 d. (Specialė kablegrama į "New York Times"). — Paskutiniai žygiai Lietuvos tautos iš 2 milijonų su 3 divizijoms armijos, priešais Lenkiją, tautą iš 18 milijonų su 30 divizijų armijos, iš pirmo pažvelgimo gali išrodyti juokingais. Tačiau nėra juokingais. Yra labai svarbiais ir rimtais. Yra rimtais delto, kad Čičerinas, Sovietų užsienių reikalų ministeris, šiandien posėdžiauja Minske su Kauno valdžios atstovais.

Lietuva neišdrįstų šokti prieš Lenkiją, jei ji nebūtų gundoma Rusijos ir jei ji nesitikėtų pagalbos iš Rusijos. Kas liečiasi šiandien karo galimybių, tai Rytų Europos padėtis yra daug pavojingesnė, negu Rhinelandas. Ir reikia pažymėti, kad abiejose savo įėjimoose punktuose, Angoroj ir Kaune, rusai darbuojasi.

Rusija visą laiką stovėjo už tai, kad Klaipėda paliktų Lietuvai. Tačiau ar ji pripažino, kad alijantų nutarimas buvo atatinamas? Visiškai ne. Ji savo ilgoje notoje užprėtestav, kad aliantai padarė netinkamą nutarimą, duodami Lenkijai teisę naudoti Klaipėdos uostą ir patarė Lietuvai nekreipti domės į tą nutarimo punktą.

Tačiau Vilniaus teritorija sudaro dar didesnių komplikacijų tarpe Lietuvos ir Lenkijos. Alijantų diplomatai žino, kad Rusija daranti spaudimą ant Lietuvos, kad pastaroji kovotų ir atimtų Lenkijos dalį Vilniaus rajone ir tuo budu išpildytų Lietuvos spoksmo grumojimus, padarytus priešais Tautų Sąjungos Tarybą vas. 2 d., kad bus naudojama jėga neprileidimui išpildyti tarybos nutarimo.

Lenkija bijosi nesamgamų su Rusija. Alijantų diplomatai skiriasi savo nuomonėse kaslink tikrumo pastarojo Trockio grumojimo panaudoti Rusijos armiją; vienok lenkai, esanti arčiau pavojingos vietos, skaitosi su šia padėtimi daug rimčiau.

Ambasadorių Taryba rytoje gaus notą iš Varšavos, kuria bus prašoma šios įstaigos, kaipo atstovaujanties alijantus, duoti savo formalį pripažinimą Tautų Sąjungos nustatytai sienai tarpe Lietuvos ir Lenkijos ir Lenkija taipgi prašys alijantų formaliai pripažinti sieną tarpe Rusijos ir Lenkijos. Abu prašymai bus padaryti tuo tikslu, kad sumažinus pavojų nemažonių incidentų Lenkijos pasieniuose.

VISKAS RAMU NEITRALINĖJE ZONOJE.

Varšava, vas. 25 d. (Pranešimas į Chicago "Tribune"). — Viskas ramu Klaipėdos (turbut Vilniaus?) "T." red.) neitralinėje zonoje, išskiriant Lendvaro apylinkę, kur lietuvių partizanai atakavo lenkus, keturis jų sužeisdami, tačiau buvo atmušti.

Pėreitą vakarą Smalininkuose lietuvių ir lenkų militaristai atstovai diskusavo padėti ir lietuvių karininkai pareiškė esą pirmisirengę prie derybų nustatymui sienos neitralinėje zonoje ir pa-

sižadėdami susilaikyti nuo poulimų laike konferencijos. Pasiikalbėjimai tešis šiandien ir rytoj, ir lenkai dėst pastangų paliuosavimui savo dviejų karininkų, suareštuotų kartu su generalu Carton de Wiart, kurie dabar laikomi Kaune.

PASKELBTA MUŠIŲ PALIUBOS NEITRALINĖJE ZONOJE.

Varšava, vas. 26 d. — Lenkijos ir Lietuvos atstovų susirinkime svarstyta pradiniai dėsnių nustatymui linijos neitralinėje zonoje tarpe šių dviejų šalių, kur pastaruojų laiku įvyko susirėmimų. Einant deryboms bus sulaukyti mušiai, kas reiškia paliubas.

LENKIJA ATMETĖ RUSŲ PASIULYMĄ.

Varšava, vas. 26 d. — Lenkija atmetė Rusijos pasiulymą tarpininkauti Lietuvos-Lenkijos ginčiuose už neitralinę zoną.

SANTARVĖS NOTA LIETUVAI.

Varšava, vas. 26 d. (Lenkų Telegrafų Agentura). — Alijantai reikalauja, kad Lietuva duotų taikingumo garantijas linkui Klaipėdos klausimo ir Lenkijos. Notoje į Lietuvos valdžią alijantai pareiškia, kad jie sužinoję iš Anglijos konsulo Klaipėdoje, kad kai tik pasitrau-

š Klaipėdos alijantų autoritetas, tad Budrys pasiskelbė save vyriausiu komisaru, kad reguliariė Lietuvos kariuomenė ėjo į Klaipėdą, tapo iškelta Lietuvos vėliava Klaipėdoje ir priverstas buvo Lenkijos konsulas apleisti Klaipėdą. Alijantai užprėtestavo prieš šituos lauzymus sutarties, nes nepaprastoji alijantų komisija įkurė valdžią, kuriai buvo pavesta valdyti kraštą iki nebus formaliai pėduota Lietuvai krašto suverenitetas, kas galėjo įvykti tik po, kai Lietuva išpildys sąlygas pažymėtas sutartyje.

MIRĖ A. M. MARTUS.

Kaunas, vas. 20 d. (Pranešimas į Chicago "Tribune"). — A. M. Martus, 57 metų amžiaus, Amerikos lietuvis, kuris suorganizavo Klaipėdos sukilimą, mirė nuo šiltinės. Martus buvo Amerikos-Ispaniškojo karo veteranas ir mirė bučiuodamas Amerikos vėliavą, kurią jisai vi suomet su savim nešiojosi.

ALT. Sandaros pirmininkas, J. V. Liutas, vardu savo organizacijos vasario 23 d. pasiuntė velionio broliui į Prienus sekamo turinio kablegramą:

"Esame giliai sujudinti mirtimi mūsų Draugo A. Martaus. Reiškiamė simpatijų galėms valdžiai velionio giminėms ir draugams. Teseka keliasis jo ir kiti kovoje už Lietuvos laisvė."

Įvairios Žinios

IS OKUPUOTOS VOKIETIJOS.

Vokiečių besipriešinimas okupuotams eina visu frontu. Francuzai paskelbė karo stovį Bochum mieste ir suareštavo miesto majorą, gynėją, tarybą ir 600 piličių. Nutarė visų muitinių valdininkus Ruhr rajone pamainyti francuzais. Taipgi vasario 25 d. Francijos kariuomenė okupavė visus protarpus, skirusius Mayence, Coblenz ir Cologne tiltus per upę Rhine. Šios okupacijos žygyje konfiskavo 65 mil. markių. Apartto, vas. 24 d. Francijos kariuomenė sulaukė vokiečių traukinį ties Hagen ir jame radusi viršiaus 12 bilionų markių ir spausdinimo pinigų formas konfiskavo. Šitie pinigai yra Reichsbank nuosabybe. Taipgi francuzai išleido įsakymą konfiskuoti visus streikierių fondus okupuotoje teritorijoje.

SUSEKĖ NETIKRŲ PINIGŲ DIRBĖJUS.

Pėreitą savaitę federaliai agentai suareštavo New Yorke 28 vadus organizacijos, kuri užsiima netikrų pinigų platinimu ir kuri yra išsišakojusi netik po visas Suv. Valst., bet turi savo skyrius ir daugelyje Europos valstybių. Tikrinama, kad viršiaus 10,000 ypatų yra surišta su šituo platinimu netikrų pinigų po visą pasaulį. Tikimasi greitai laiku suareštuoti apie 1,000 ypatų šioje šalyje. Taipgi suareštuota 36 ypatos kituose miestuose. Sukonfiksuota 100,000 dolerių netikrų pinigų ir yra manoma, kad vienais metais išplatinta apie milijonus dolerių ir 10 milijonų dol. vertės įvairių valdžios ženklelių. Pinigai labai gerai atpausandinti 2, 5, 10 ir 20 dol. banknotais, kurie išplatinta visame krašte.

AMERIKA MAITINS TIK RUSIJOS KUDIKIUS.

Galutinai paaiškėjo, kad Rusijos valdžia ištikrųjų pardovus Vokietijai apie 35,000 tonų javų, sujūdino visas valstybes, kurios teikė Rusijai pagalbos bado metais. Pasklido žinių, kad Amerika su kovo 15 d. pertrauks savo pagalbos teikimą Rusijai, vienok Amerikos Pagalbos Administracijos galva Holoveris pareiškė, kad Amerika ir toliau maitins Rusijos kudukius.

"STIPRUS ALIEJAUS KVAPAS."

Pranešama iš Varšavos, kad visame Rytų Galicijos klausime suuodžiamas "stiprus aliejaus kvapas". Ukrainos dalis, Rytų Galicija, buvo pavesta Lenkijos administracijai 25 metams, kai po išbandymo periodui, kurioje yra brangūs abiejus šaltiniai, delei kūrų varžės Anglijos ir Francijos korporacijos. Ang-

lams pralaimėjus kovą, nes Lenkijos valdžia pavedė šiuos šalutinius francuzams, dabar angcauzai paskelbė karo stovį Bochum mieste ir suareštavo miesto majorą, gynėją, tarybą ir 600 piličių. Nutarė visų muitinių valdininkus Ruhr rajone pamainyti francuzais. Taipgi vasario 25 d. Francijos kariuomenė okupavė visus protarpus, skirusius Mayence, Coblenz ir Cologne tiltus per upę Rhine. Šios okupacijos žygyje konfiskavo 65 mil. markių. Apartto, vas. 24 d. Francijos kariuomenė sulaukė vokiečių traukinį ties Hagen ir jame radusi viršiaus 12 bilionų markių ir spausdinimo pinigų formas konfiskavo. Šitie pinigai yra Reichsbank nuosabybe. Taipgi francuzai išleido įsakymą konfiskuoti visus streikierių fondus okupuotoje teritorijoje.

lams pralaimėjus kovą, nes Lenkijos valdžia pavedė šiuos šalutinius francuzams, dabar angcauzai paskelbė karo stovį Bochum mieste ir suareštavo miesto majorą, gynėją, tarybą ir 600 piličių. Nutarė visų muitinių valdininkus Ruhr rajone pamainyti francuzais. Taipgi vasario 25 d. Francijos kariuomenė okupavė visus protarpus, skirusius Mayence, Coblenz ir Cologne tiltus per upę Rhine. Šios okupacijos žygyje konfiskavo 65 mil. markių. Apartto, vas. 24 d. Francijos kariuomenė sulaukė vokiečių traukinį ties Hagen ir jame radusi viršiaus 12 bilionų markių ir spausdinimo pinigų formas konfiskavo. Šitie pinigai yra Reichsbank nuosabybe. Taipgi francuzai išleido įsakymą konfiskuoti visus streikierių fondus okupuotoje teritorijoje.

SUSEKĖ NETIKRŲ PINIGŲ DIRBĖJUS.

Pėreitą savaitę federaliai agentai suareštavo New Yorke 28 vadus organizacijos, kuri užsiima netikrų pinigų platinimu ir kuri yra išsišakojusi netik po visas Suv. Valst., bet turi savo skyrius ir daugelyje Europos valstybių. Tikrinama, kad viršiaus 10,000 ypatų yra surišta su šituo platinimu netikrų pinigų po visą pasaulį. Tikimasi greitai laiku suareštuoti apie 1,000 ypatų šioje šalyje. Taipgi suareštuota 36 ypatos kituose miestuose. Sukonfiksuota 100,000 dolerių netikrų pinigų ir yra manoma, kad vienais metais išplatinta apie milijonus dolerių ir 10 milijonų dol. vertės įvairių valdžios ženklelių. Pinigai labai gerai atpausandinti 2, 5, 10 ir 20 dol. banknotais, kurie išplatinta visame krašte.

FRANCIJA GRAIPSTOSI Į VISAS PUSES.

Pranešama iš Paryžiaus, kad francuzai deda pastangų sudaryti pasaulinį bloką apsigynimui prieš Rusijos-Vokietijos militarizmo pavojų iš vienos pusės ir prieš Anglijos-Amerikos finansų pavojų iš kitos pu-

sės. Sakoma, kad tokis blokas jau arti tikro susiformavimo, kuriam priklausys Francija, Italija, Belgija ir mažoji antanta, pačiai Francijai vadovaujant.

Francija kaip tas žydas: pati muša — pati šaukia. Ji pati savo militarizmo užmačiose išsiųputė ligi tokio laipsnio, kad ne užilgo sprogs ir vis dar šaukia, kad jai yra pavojus iš kitų valstybių militarizmo pusės.

30 ANGLIAKASIŲ Į KALEJIMĄ.

Pranešama iš Wellsburg, W. Va., kad vasario 23 d. teisėjas Sommerville nuteisė 30 angliakasių už dalyvavimą neva konspiracijoje laike Cliftonville angliakasių streiko sukilimo, įvykusio pėreitų metų liepos mėn., kuriame užmušta šerifas Duval ir 6 angliakasiai. Angliakasiai nuteisti 3 metams kalėti Moundsville kalėjime. Nors buvo dedama pasatangų apkaltinti šioje pačioje byloje ir Frank Keeney, angliakasių unijos West Virginijos distrikto prezidentą, tačiau trukstant įrodymų jo apkaltinimui, teismas bylą išmetė.

NORI DALYVAUTI TARP-TAUTINIAM TEISME.

Valstybės sekretorius Ilughing pridavė prezidentui Hardingui planą, kuriuomi norima įvesti Suv. Valst. į Tautų Sąjungos sukurta Tarptautinį Teismą, kurio bendro neturint su pačia Tautų Sąjunga. Prezidentas Hardingas kreipėsi laiškų į Suv. Valst. Senatą, prašydamas, kad Senatas užgirtų tą valdžios planą.

DARBAS PADIDĖJO — ALGOS SUMAŽĖJO.

Pranešama iš Vašingtono, kad per sausio mėnesį samdymas darbininkų padidėjęs 1.4 nuoš., o algos sumažėjo 2.8 nuoš., negu buvo gruodžio mėn. p. m. Vadinasi, nežiurint dirbančių darbininkų padidėjimo, algos sumažėjo net 3.12 nuoš. O pragyvenimo reikėmuoj kainos su kiekviena diena vis ky-la nežiurint nei kapitalistų šauksmų, kad pragyvenimas bus galima nupiginti tik tuomet, kai bus numazintos darbininkų algos.

REIKALAUJA VYNO IR ALAUS.

New Yorko Valstijos seimas ir senatas galutinai priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama Suv. Valst. Kongreso modifikuoti tai blaivybės įstatymą, sugražinant lengvus vynus ir alų. Seimas rezoliuciją priėmė 78 balsais prieš 64, o senatas — 23 balsais prieš 13. Yra manoma, kad gubernatorius Smith pasirašys po šia rezoliucija.

SMULKIOS ZINUTĖS.

— Pranešama iš Londono, kad Petrograde buvo kilusios bedarbių riaušės. Kariuomenė mėginant numalšinti sukilėlius pastarieji šaukė: „Mums geriau but sušaudytiems, negu ba duoti mirti“. Pranešime sakoma, kad karininkai turėję daug vargo, kad neprileidus kareivių prisidėti prie sukilusių bedarbių. — Pėreitais metais Suv. Valst. valdžia išleisusi \$15-450,000 įgyvendinimui prohibicijos (blaivybės) įstatymo. — Prezidentas Hardingas pasakė, kad jis nesitikės, kad Suv. Valst. būtų galima įvykinti blaivybė be 20 metų.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

KRITINGOJE VALANDOJE.

Šioje Lietuvos gyvenimo valandoje rišama Lietuvos Respublikos likimas: ant Lietuvos dangaus vėl iškilo karo pašvaistės.

Pirm kelerių dienų mes džiaugėmės iš fakto, kad Lietuva atgavo Klaipėdą, kad, ačiū jos sunų pasišventimui ir sumanumui, senasis Lietuvos uostas yra jau mūsų valstybei sugrąžintas. Neilgai tas džiaugsmas teviešėjo Lietuvos mylėtojų širdyse. Štai, ateina žinios, kad naujas pavojus iš lenkų imperialistų pusės jau išsireiškė ginklų žvangėjimu, kraujo praliejimu, gaisrų pašvaistėmis!

Vyriausioji Tautų Sąjunga Taryba, rišdama neutralės zonos klausimą, pusę tos zonos pavadė lenkų kontrolei, neatsižvelgdama į karštą Lietuvos protestą. Taryba pasiūlė lenkams dar mūsų žemių prie to, ką lenkai jau išplėšė iš Lietuvos.

Lenkai, mielu noru sutikę priimti Tarybos nuosprendį, jau užėmė Tarybos pasiūlytą jiems neutralės zonos dalį ir jau isiveržė į Lietuvą net už tos zonos sienų.

Vasario 16 d. buvo džiaugsmo ir ašarų diena Lietuvoje. Tą dieną Lietuva šventė 5-kių metų Nepriklausomybės sukaktuvę; tą dieną Ambasadorių Konferencija pripažino Lietuvai Klaipėdą. Ir tą dieną prasidėjo lenkų puolimas ant Lietuvos.

Lenkai užėmė neutralę zoną ir eina Lietuvon. Vasario 19 d. laikraščiai praneša, kad mūsų laukuose, Varėnos srityje, krito kelios dešimtys lietuvių nuokantais ir keli šimtai sužeistais.

Šitoji žinia turi sukelti Amerikos lietuviuose didžiausią audrą! Amerikos lietuviai liejo kraują ir auškojo pinigų didžiojo karo metu, kad pasaulis būtų išliuosuotas iš imperializmo ir militarizmo režežų. Amerikos lietuviai liejo kraują Europos karo laukuose ir dėjo pinigus tam, kad ir jų tauta atgimtų, kad ir jų tautai užtekėtų laisvė. Taigi Amerikos lietuviai turi teisės reikalauti iš Amerikos valdžios, kad ji pakeltų savo protesto balsą prieš lenkų imperialistinę politiką.

Amerikos lietuviai privalo kuogreičiausiai suaukšti didelę konferenciją, kurioje turi dalyvauti visų didžiųjų organizacijų atstovai, pavieniai mūsų veikėjai, laikraštinkai. Toki konferencija turi tuojaus sudaryti bent 100 žmonių Komitetą Lietuvai ginti. To Komiteto užduotis turi būti rinkti Amerikoje aukas Lietuvos gynimo reikalams, gauti

Lietuvai tiems reikalams paskolos. Lenkai gavo iš prancūzų 400 milijonų frankų Lietuvai smaugti, — duokime mes, Amerikos lietuviai, savo tėvynei paskolą nuo užpuoliky apsiginti!

Šitokis Komitetas turi veikti išvien, visų partijų, visų srovių vardu. Ne laikas pirmybės ieškoti, kuomet ant motinos-tėvynės galvos kabo kardas! Visi į darbą! Ir kas bus tokiam Komitetui ir jo darbui priešinąs, tam nebus vietos mūsų visuomenėje. Laikas žinoti, kad tėvynės pavojaus valandoje kas ne su mumis, tas prieš mus!

Amerikos lietuviai! Jūs, kai vienas vyras, stojote už Tėvynę Lietuvą jos pirmutinėse kovose už laisvę. Dabar vėl toki pat svarbi valanda. Stokite ir dabar. Ir pirm, negu susidarys Vyriausis Lietuvai Ginti Komitetas, organizuokite kolonijose vietų komitetus, dėkite aukas, bukiute prisirengę išgirsti balsą, kurs jus pašauks pirmyn.

Lietuva jau šaukiasi į mus savo krauju ir žaizdomis. Ji neabejoja, kad Amerikos lietuviai išgirs jos sunų kraujo šaukimą.

Nebe laikas laukti, kad kas pradėtų šitokios konferencijos šaukimo darbą: kiekvieno Lietuvos sumaui pareiga yra kuogreičiausiai pakelti balsą ir bėgti pagalbą Tėvynei, kurią prieš užpuolė ir rengiasi paskandinti ją jos sunų kraujuose!

Karolis Vairas.

KLAIPĖDOS PRIJUNGIMAS LIETUVAI.

Tilpo žinių Amerikos didžiojo spaudoj, kad Klaipėdos kraštas tapo galutinai prijungtas prie Lietuvos. Tokios žinios yra malonios kiekvienam lietuviui, vienok tuo patim laiku dar nėra galimybės tuomi prijungimu pilnai pasidžiaugti. Visų pirma, dar nėra žinomi detalitai tų sąlygų, kuriomis Santarvė sutiko prijungti Klaipėdą Lietuvai. Neoficialėmis žiniomis sakoma, kad Santarvė reikalavanti visam kraštui plačios autonomijos, o Klaipėdos miestui visišką autonomiją, patį uostą paliekant Santarvės priežiūroje, kad būtų užtikrinta Lenkijai laisva transportacija jurėmis ir upėmis.

Ligi šiol dar negauta oficialių žinių iš Lietuvos, ar Lietuvos valdžia sutiko šioms sąlygomis, kurių detalitai gali būti daugiau neapriimtini Lietuvai, negu pats principas. Apie pirmojo Santarvės reikalavimo išpildymą negali būti jokios abejonės, nes Lietuvos St. Seimas dar lapkričio 11 d., 1921 m., padarė nutarimą duoti Klaipėdos kraštui visišką naminę autonomiją. Vienok kiti reikalavimai, nors tik principu išreikšti, kurių, kaip sakėmė, detalitai gali būti skaudesni, eina daug toliau ir kyla klausimas, ar jie yra priimtini Lietuvai. Ligi šiol žinome iš neoficialių šaltinių tik tiek, kad Francijos premjeras Poincare savo parlamentui užsienių reikalų komisijai pareiškęs, kad Lietuva nėra patenkinta ambasadorių konferencijos nutarimu. Bet štai vasario 20 d. atei

na žinių iš Paryžiaus, kad buv Klaipėdos krašto naujoji valdžia pranešusi ambasadorių tarybai, kad ji sutinkanti su jos nutarimu prijungti Klaipėdą Lietuvai ir yra pasirengusi pasiųsti į Paryžių delegaciją, tartis su Lenkija, ambasadorių tarybos kontrolėje, delei užtikrinimo Lenkijai transportacijos jurėmis ir upėmis ir delei sudarymo Klaipėdos uostui valdžios tokioje plotmėje, kad būtų lygiavertis protegojamai Lenkijos ir Lietuvos interesai. Vadinasi, nors Klaipėdos kraštas prijungiamas prie Lietuvos, vienok Klaipėdos krašto valdžia turi tartis su Lenkija ir dar ambasadorių tarybai kontroliuojant tas terybas, kad Lenkija būtų lygiu valdonu Klaipėdos uosto, kaip ir Lietuva, arba Klaipėdos krašto valdžia.

Iš šito pranešimo yra aišku, kad Klaipėdos uostas norima padaryti atskiru vienetu nuo Klaipėdos krašto, kuris bus pavedamas valdyti tam tikrai komisijai, kurią greičiausiai sudarys: Santarvės, Lenkijos, Lietuvos ir Klaipėdos krašto atstovai. Čionai ir pasikartoja ta pati istorija, kurią supynė francūzai su lenkais planuodami Klaipėdos kraštui „freiztatą“. Ir tuomet buvo planuojama, kad Klaipėdos uostą valdytų panaši

komisija. Dabar tik tiek yra geriau, kad Klaipėdos kraštas priskiriamas prie Lietuvos. Vienok ir už šitą priskyrimą Lietuvai Klaipėdos, Santarvė gali pareikalauti, kad Lietuva susitarkintų su Lenkija ir užmegstų normalius diplomatinius ryšius, nes tik tuo būdu galima užtikrinti Lenkijai laisvą transportaciją jurėmis ir upėmis (čionai kalbama apie Nemuną). O Lietuvai su Lenkija bus galima susitarkinti tik tuomet, kuomet Lietuva atsisakys savo teisių prie Vilniaus ir sutiks nustatyti sienas tarpe Lietuva ir Lenkijos ten, kur Varšavos banditai nori.

Žinant Santarvės grobuoniškas užmačias linkui Lietuvos praeityje, nėra galimybės ir dabar galutinai džiaugtis tuo Santarvės nutarimu priskirti Klaipėdos kraštą Lietuvai. Gali būti pastatyta Lietuvai tokios sąlygos už Klaipėdą, kokias pastatė Hymnoso projektas už Vilnių. Todel kova už Klaipėdos atvadavimą dar nėra baigta. Ir ta kova dar gali būti labai ilga ir sunki. Vietoj džiaugsmo — budėkime!

(Pradedant spausdinti šią dalį „Tėvynės“, gauta žinių, kad Lietuva sutikusi su ambasadorių konferencijos nutarimu).

PERŽVALGA

Ar galimas bendras darbas? — Nuo senų laikų pasižymėjęs Amerikos lietuvių tarpsrovinis santykių ardymu p. Uosis, dabar atsivertė prie „dvasios šventos“ ir „Dar-ke“ pradeda deklamuoti apie bendrą tarpsrovinį Amerikos lietuvių darbą Lietuvai gelbėti. Už tokį atsivertimą p. Uosį būtų galima tik pagirti, nes visgi yra geras apsiirėškimas, kad žmogus nors ir vėlai — nors ir daug žalingo Lietuvai darbo atlikęs, pamato savo klaidas, jei būtų tikrai matoma, kad jisai širdingai prie to bendro darbo eina. Bet ir šiuo sykiu pas jį to nesimato, nes jisai tam bendram darbu šitokią pagrindą tiesia:

„Nesikišti į Lietuvos vidaus politiką, o tik padėti jai jos kovoje už laisvę, Klaipėdą ir Vilnių.“

Vadinasi, Amerikos lietuviai remkite Lietuvos valdžią paskutiniu savo centu ir kitais budais, bet ne žodžio netarkite apie tos valdžios darbus!

Perdaug pasenęs ir savo laiką atgyvenęs principas p. Uosio! Amerikos pažangieji lietuviai niekuomet neišsižadės savo teisių kovoti prieš Lietuvos klerikalinę valdžią, kuri deda pastangų užsmaugti visą pažangų Lietuvos gyvenimą ir net konstituciją ir įstatymus laužo by tik pasiekus to savo tikslo. Ir jie neišsižadės tų savo teisių juo labiau tuomet, kuomet savo sunkiai uždirbtais skatikais remia Lietuvos reikalus per tos valdžios tarpininkystę. Šitas p. Uosio siulomas principas perdaug atsiduoda lietuviškų parapijų tvarka ir todėl jis nepriimtinas Amerikos lietuvių pažangiajai visuomenei.

„Dar dar keletą žodžių del pačios tos „pastabos“. Tur but nei vieną pasaulio valstybę nėra tokios tvarkos, kad vyriausybė imtų vis kitokį (tai mažesni, tai didesni) mokesčių iš savo piliečių tik delto, kad jie turi laimės ar nelaimės gyventi tai vienoje, tai kitoje valstybėje. Išėina beto dar taip: jei Lietuvos pilietis važiuoja iš Lietuvos — visvien į kokią valstybę jis nevažiuotų (ir į tą pat Ameriką) — jis moka už užsienio pasą metams tik 2000 auk., bet jei Lietuvos pilietis karo metu gyvena Amerikoje ir dabar nori gauti sau metinį užsienio pasą — tai jis privalo ne tiek mokėti, kiek moka kiekvienas Lietuvos pilietis, bet tiek, kiek už tokį pasą moka Amerikos valstybės pilietis! Prie ko čia Amerikos valdžia? Kur čia piliečių lygybė? Kur čia teisybė? Tik Krikšč. Demokratų Vyriausybė galėjo tokias taisykles išleisti. Bet ir ta vyriausybė vieno mėnesio laikotarpiu suprato ir atitaisė savo klaidą. Tik p. Čarneckis nepanorėjo su įstatymais susipažinti ir savo klaidos atitaisyti.“

Kažin ar ir po šito smugio p. Čarneckis ims nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių po 10 dol. už užsienio pasus, vietoje 4 dol., kaip to reikalauja jo atstovaujamos valdžios išleistos taisyklės? Jau būtų laikas nustoti sauvaiiauti ir bereikalingai lupti iš amerikiečių priverstiną netiesotą mokesnį. Jau laikas pradėt skaitytis nors su savo atstovaujamos valdžios leidžiamomis taisyklėmis!

Matomai p. Sleževičius buvo klaidingai painformuotas. Registracijos ir pasų reikalavimai yra vykdomi griežtai prislaliant Lietuvos įstatymų ir valdžios parodymų.“

Iš p. Čarneckio atsakymą p. Sleževičius paaiškina įrodydamas, kad nei vienoje užsienio pasams duoti taisyklėse nebuvo kalbama apie 10 dol. mokesnį, tik prie pirmutinių taisyklių buvo pastaba, kad Lietuvos atstovybės ir konsulatai už išduodamus užsienio pasus ima tokį mokesnį, kaip ir vietos vyriausybė iš savo piliečių už užsienio pasus. Vienok rugsėjo 20 d., 1922 m., minėtųjų taisyklių 10 paragrafas buvo sekamai pakeistas: „Už užsienio pasą arba jo pratęsimą vieniems metams — 40 litų, pusei metų — 25 litai“. Pastabos prie šio paragrafo jau nebėra. Pagaliau p. Sleževičius pareiškia, kad „užsienio pasams duoti taisyklės“ nėra nei St. Seimo, nei Seimo priimtoms, todėl ir yra tik taisyklės, o ne įstatymas. Savo paaiškinimus p. Sleževičius baigia sekamai:

„Jeigu ir skaityti, kad p. Čarneckis turėjo teisės imti iš gyvenančių Amerikoje piliečių ne po 2000 auk., bet tiek, kiek Amerikos valdžia ima iš savo piliečių, tai jis galėjo daryti tai iki rugsėjo 21 d. 1922 m., kuomet buvo paskelbta imti už užsienio pasą po 40 Litų ir „pastaba“ visai išmesta.“

„Dabar dar keletą žodžių del pačios tos „pastabos“. Tur but nei vieną pasaulio valstybę nėra tokios tvarkos, kad vyriausybė imtų vis kitokį (tai mažesni, tai didesni) mokesčių iš savo piliečių tik delto, kad jie turi laimės ar nelaimės gyventi tai vienoje, tai kitoje valstybėje. Išėina beto dar taip: jei Lietuvos pilietis važiuoja iš Lietuvos — visvien į kokią valstybę jis nevažiuotų (ir į tą pat Ameriką) — jis moka už užsienio pasą metams tik 2000 auk., bet jei Lietuvos pilietis karo metu gyvena Amerikoje ir dabar nori gauti sau metinį užsienio pasą — tai jis privalo ne tiek mokėti, kiek moka kiekvienas Lietuvos pilietis, bet tiek, kiek už tokį pasą moka Amerikos valstybės pilietis! Prie ko čia Amerikos valdžia? Kur čia piliečių lygybė? Kur čia teisybė? Tik Krikšč. Demokratų Vyriausybė galėjo tokias taisykles išleisti. Bet ir ta vyriausybė vieno mėnesio laikotarpiu suprato ir atitaisė savo klaidą. Tik p. Čarneckis nepanorėjo su įstatymais susipažinti ir savo klaidos atitaisyti.“

Kažin ar ir po šito smugio p. Čarneckis ims nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių po 10 dol. už užsienio pasus, vietoje 4 dol., kaip to reikalauja jo atstovaujamos valdžios išleistos taisyklės? Jau būtų laikas nustoti sauvaiiauti ir bereikalingai lupti iš amerikiečių priverstiną netiesotą mokesnį. Jau laikas pradėt skaitytis nors su savo atstovaujamos valdžios leidžiamomis taisyklėmis!

Matomai p. Sleževičius buvo klaidingai painformuotas. Registracijos ir pasų reikalavimai yra vykdomi griežtai prislaliant Lietuvos įstatymų ir valdžios parodymų.“

Iš p. Čarneckio atsakymą p. Sleževičius paaiškina įrodydamas, kad nei vienoje užsienio pasams duoti taisyklėse nebuvo kalbama apie 10 dol. mokesnį, tik prie pirmutinių taisyklių buvo pastaba, kad Lietuvos atstovybės ir konsulatai už išduodamus užsienio pasus ima tokį mokesnį, kaip ir vietos vyriausybė iš savo piliečių už užsienio pasus. Vienok rugsėjo 20 d., 1922 m., minėtųjų taisyklių 10 paragrafas buvo sekamai pakeistas: „Už užsienio pasą arba jo pratęsimą vieniems metams — 40 litų, pusei metų — 25 litai“. Pastabos prie šio paragrafo jau nebėra. Pagaliau p. Sleževičius pareiškia, kad „užsienio pasams duoti taisyklės“ nėra nei St. Seimo, nei Seimo priimtoms, todėl ir yra tik taisyklės, o ne įstatymas. Savo paaiškinimus p. Sleževičius baigia sekamai:

PATRIOTAI IR BAILIAI

Rašo Pr. BAJORAS.

Daug lietuvių pastarais laikais Lietuvon grįžo. Vaziavo ten paprasti darbininkai, vyko pramonininkai, grįžo tėvynėn jaunimas, stėjo Lietuvos kariuomenėn ir kariavo bei dar kariauja už savo prigimto krašto liuosybę, teises.

Juo labiau troško savo numylėtos šalės nors išvysti nemažas skaičius darbuotojų-veikėjų. Ir nemaža jų išvažiavo Lietuvon.

Noris, tai čia man keletas žodžių apie pastaruosius grįžusius pratarai. Juos aš padalinu į tris grupas:

- 1. Kulturnėšiai.
2. Tikri patriotai, ir
3. Bailiai.
Pirmieji, sugrįžę Lietuvon, susirado atatinckamas sau vietas, užsidėjo kokias nors pramonėles ar, apsiirėngę milinėmis ir stoję prie žagrės veikia tiek, kiek by žmogus savo tėvynei ar žmonių labai gali nuveikti.

Antri, butent patriotai (nors grįžo ne su perdaug smališiais užsimojimais), ištiesę patriotinius ir didelius darbus nuveikė ir veikia. Vieni pastorųjų užima gan stambias vietas, kiti ant tiek savo tėvynę yra pamylę ir tiek darbo pridėjo ir gerų darbų nuveikė, kad net tenai gyvenanti lietuviai neišdrįso nieko panašaus veikti. Jų darbai pasirodė tokiais dideliais, kad apie juos šiandien gana gražiai visas pasaulis kalba. Vienas iš jų galima paminėti kad ir A. Ivškevičius (Ivas).

Yra ir daugiau grįžusių Lietuvon, kurie daug kuo prisidėjo prie Lietuvos politinio, kultūrinio ir abelno gyvenimo pagerinimo bei patobulinimo. Ir jie yra verti brangaus žodžio bei pagarbos. Nes to jie užsitarnavo. Lietuvos istorija apie juos turės gražaus ką pasakyti.

Grįžo Lietuvon dar trečioji mūsų darbuotojų grupė. Jie ten važiavo pilni vilties, norų bei energijos. Jie, išvažiuodami, net užsikeikė: „Kad ir kiauless ganysiu by tik Lietuvoje.“

Bet Lietuva, tai ne Amerika. Nėra tenai išstatytų dalių namelių. Nėra tenai išgrįstų sąlygatvių kaimuose. Nėra ten, pagaliau, to komforto, patogumų, kokius turi tokios kultūrinės šalys, kaip Amerika, ypatingai New Yorko miestas.

Parvažiavo mūsų pastarosios grupės „patriotai“, apsidairė: purvas, nešvaru, vargas, visur „betvarkė“, žmonės toki „šalti“, „nekultūringi“. Trumpai sakant, viskas „baisus“, negalima pakęsti.

Ir, kaip karštai tie patriotiniai jausmai plakė, kaip labai jų krutinės troško tėvynėn parvykti, taip greitai ėmė visas tas užsikarščiavimas ir išgaravo. Nė tėvynės meilės daugiau, nė jausmų. Viskas niekal. Nieko gero. Ką daryti?

Jie užsuko nuo savo motinos-tėvynės veidus, susirinko persivežtus reikmenis ir marš atgal — NAUJON TĖVYNĖN. Amerikon. „Gi kam čia kęsti del kitų. Aš ir taip pragyvensiu. Man bus gerai ir svetur.“

Atvykę padarė dar prisiėką: „Amerika mano tėvynė! Su Lietuva užbaigta!“ Ir dabar, gyvenami šioje „laimingoje“ šaly dar kitiems patardami Lietuvon nevažiuoti, džiaugiasi savo kilniu darbu — susipratimu kuogreičiau iš Lietuvos išvažiuoti.

Bet jie yra tiktai bailiai. Jie tikrais, karštais patriotais niekad nė nebuvo. Pas juos tik įsitikinta buvo, kad jie tokiais karštais „patriotais“ yra, nes jie užmiršo, kad net ir labai paprastas poeto Jakšto išreikštas mintis:

„Kur du stos,
„Visados
„Daugiau padarys“.
Pamiršo, kad jiems prisidėjus, pasidarbavus jau vienas lašelis būtų daugiau Lietuvos vargų jurėn ir tik jiems ir visiems kitiems besidarbuojant Lietuva gali būti tokia graži, tokia kultūringa šalis, kaip Amerika ir kitas daugis kultūringų šalių.

Bendri Įspudžiai iš Lietuvos

Rašo V. K. Račkauskas.

(Tąsa iš praeito num.)
Pramonės Įstaigos
1920 ir 1922 m.
1920 metų pabaigoje pramonė visoje Lietuvoje buvo tokioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

grąsino konfiskavimu jų nuosavybės, jei jie nepradės darbo (pvzd. Nurokas, Choronžyckis ir tt.).
Mažu pamažu upas praktioje padėty, kad nesimaitė jos didelės įtakos į krašto ekonominį gyvenimą. Iš visų dirbtuvių Kaune tiktai brolių Šuvalų ir Šmidto truputį dirbo. Bet tai buvo nereguliaris darbas: dirbo, jei turėjo žalios medžiagos, t. y. čuguno ir anglių. Nėra medžiagos, — nėra ir darbo. Kiti fabrikai stovėjo, tušti, be mašinų, be stogų, be sienų. Tas pats buvo ir Šiauliuose. Prek. ir Pramonės Ministerija (tuokart ji dar nebuvo sujungta su Finansų Ministerija) darė visa, kad sukėlus vopą prie pramonės. Fabrikantams, kurių fabrikai sto vėjo apleisti, valdžia net

Šuvalų dirbtuvę „Mars“ ir imasi gaminti ukiu įrankius ir importuoti juos didelėmis partijomis iš užsienių. Beveik vienu laiku susiorganizuoja, Prekybos ir Pramonės Ministerijai prigelbstint ir ineinant akcininkų tarpan, Aliejaus Fabrikos Bendrovė RINGUVA, kurioje beveik pusė kapitalo paima ta pati Lietuvos Atstt. B-vė iš Amerikos. Dabar abidvi tos firmos užima bene pirmučiausia vietą Lietuvos pramonėje. Ypatinai gero pasisekimo turi RINGUVA, turinti didelę nuosavybę, gražius mūro trobėsius, kuriuose išdirbama semenų aliejus, pokostas, tepalai ratams (tepalams ukiu parodoje pripažinta pirmutinė dovana), statinės ir vėliausiu laiku rengiama dar naujas krakmolo fabrikas. Pradėjus veikti toms įstaigoms, atsirado energijos ir upo ir pas kitus. Šiauliuose susiorganizuoja, kun. Jasienskiui, Jonui Tumui ir kt. trusiantis, Medžio Apdirbimo Bendrovė VENTA. Pačiame Kaune pradeda veikti Šmidto ir Tilmanso fabrikai. Atsiranda Iserliso tabako fabrikos. Atsiranda visa eilė kitokių fabriku: dektukų, likierių, saldinių, drabužių ir tt.

Reikia pripažinti daug nuopelnų amerikiečiams, kurie griežėsi prieš apleistą Lietuvos pramonę lauko. Taip, chicagiečių rūpesniu įkurtoji bendrovė RUBAS padarė didelio progreso, — jos audeklaui jau rengia daugelį Lietuvos žmonių, taip kariškių, taip valdininkų, taip ir šiaip darbininkų ir pasiekia jau ukį kaime. Rubas, net neatsižvelgdamas į didelę riziką, bandė parvesti Lietuvoje taip vadinamąjį „installment“ planą, kurs yra plačiai žinomas Amerikoje, — RUBAS duodavo drabužius, ypatingai valdininkams, išmokėjimo pamatais. Markei (ir auksinui) puolant, tas planas pasirodė ne pritaikomas krašte, kur valiuta priklauso nuo užsienių politikos ir užsienių ekonomikos (šitame atvejuje nuo Vokietijos ekonomikos ir politikos, nes Lietuva vartoja Vokietijos pinigus). Toliau, Brooklyno lietuvių suorganizuotoji DROBĖS Bendrovė ir gi padarė nemažos įtakos į gyvenimą. Jos dirbtuvės žymiai pastūmė Lietuvos pramonės progresą pirmyn.)

Čia ir gi reikia pastebėti, ką jau pirma pasakiau, kad pirmiesiems pionieriams ne visados tetenka pasinaudoti iš tos sėklos, kurią jie sėja. Ne vieną organizaciją steigiant, gal prisiejo ir nuostolių pakelti, prisiejo klaidų padaryti, — bet visa tai yra išteisintina: pirmučiausiai, lietuviai neturi daug žmonių su plačiu pramonėje ir prekyboje prityrimu. Antra — ypatingai iš Amerikos grįžusieji ver-

1) Kaip Lietuvoje nauji bizniai tarpsta, parodo šitie faktai. Įvedus Lietuvos Litus, visos įstaigos, suorganizuotos auksinų pamatais, pakėitė savo kapitalus į Litus. Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banko akcija, buvusi 400 Auks., dabar yra 200 Litų; „Nemuno“ Bendrovės akcija buvo 1.000 Auksinų, dabar yra 250 Litų. „Dubysos“ akcija buvo 1.000 Auksinų, dabar yra 100 Litų. „Ringuvos“ akcija buvo 500 auks., dabar yra 70 Litų ir tt. ir tt.

teiviai netik neturėjo prityrimo pramonėje, bet taip pat nepažino ir pačių Lietuvos ekonominių sąlygų; nekartą taikydami prie naujų Lietuvos apytovų Amerikos masštąbą, prie kurio jie per eilę metų jau galėnų priprasti, neišvengiamai turėjo padaryti ne vieną ir stambių paklaidų taip sau, taip bizniui, kurin stojo.

Žodžiu sakant, sulyginus Lietuvos padėtį, koki ji buvo 1920 m. pradžioje, su ta, koki yra dabar, reikia netik apsidžiaugti, bet ir nusistebėti kad taip trumpu laiku lietuviai tiek daug atsiekė, taip toli pažengė, taip tvirtai tiesia savo nepriklausomam kraštui pamatus. Lietuvos pažanga matoma netik pramonėje, bet ir visose kitose krašto gyvenimo srityse: politikoje, kulturoje, apšvietoje.

II. NAUJI LIETUVOS PINIGAI.

Apie įvedimą Lietuvoje savos valiutos daug jau buvo rašyta, kalbėta ir ginčytasi. Ypatinai praėjusiais metais Lietuvos laikraščiai, Lietuvos valstybės įstaiogose ir visuomenėje gyvai domėtasi Lietuvos valiutos klausimu. Yra uomoninių, kad Lietuvai būtų buvę daug geriau, jei ji būtų įvedusi savą valiutą daug anksčiau, — mažiau, girdi, būtų buvę nuostolių. Iš vienos pusės gal ir teisybė. Iš kitos gi, — sakoma, kad Lietuva negalėjo anksčiau to padaryti, nes neturėjo kuo garantuoti savo pinigų: neturėjo aukso.

Bet kaip ten nebutų, tuo laiku, kuomet Lietuva įvedė savo pinigus, daugelis žmonių pakėlė didelius nuostolius. Ne vienas ir amerikietis pasijuto kai „kulių į kaklą gaves“, anot tos žmonių pasakos. Turėjo pinigų ir — nebefuri nieko. Bet tai ne Lietuvos kaltė. Tai kalta Vokietijos markė.

Amerikiečių ir Lietuvos Žmonių Nuostoliai, Litus Įvedus.

Sakytum, rodos, kad kaip čia amerikiečiai galėjo pakelti nuostolius, jei jie gyveno Amerikoje, kuomet Lietuva įvedė savo pinigus. Taigi, žinoma, ne visi Amerikos lietuviai ir pakėlė nuostolius. Nukentėjo tie žmonės, kurių pinigai tuo laiku buvo Lietuvoje arba ant kelio Lietuvon.

Del iliustarijos reikia pvesti keletą faktų, man asmeniškai žinomų.

Pil. M. A., iš Pensylvanijos valstijos, nuo 1920 m. taupė pinigus ir laiks į laiką siuntė depozitus į Lietuvos bankus. Turėjo jų Prekybos ir Pramonės Banke, Kredito Banke, Ukio Banke. Viso jis tokiu budu sutaupe ir laikė Lietuvos bankuose netol pusantrą milijono auksinų. Šitoki suma auksinų jam atsiėjo suvirš 7 tukstančiai dolerių. Markei puolant žemyn, jis vis tik kėjosi atsigriebti, — vis papirkdavo daugiau markių, tad vidutiniai jam jos neišėjo labai brangiai... Lietuva įvedė savo pinigus. Tuokart pil. M. A. duoda instrukciją Lietuvos bankams iškeisti jo depozitus į Litus. Iškeitimo laiku markės kur-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

TIE PATS ŽMONĖS — TA PATI DIRVA.

Buvau aš klabinės Turtybės namus,
Per langą man išmetė du skatikus
Buvainę Garbės aš pabeldžiau tada:
Čia — sako — tik karžygiams esti vieta.
Aštriai aš dunksnoju Dorybės namus:
Ten mane patiko cinizmas biaurus.

KĖKŠTAS.

Šis laikraštis, kuriame išspausdinti šie žodžiai, tarnauja tiems patiems tikslams, ką tarnavo liepos 6 d., 1911 m., tai diena, kurioje man teko garbės užimti šio laikraščio administratoriaus vietą. Laikraštėlis, tiesa, buvo mažutėlis, bet tą viską, ką butinai reikėjo sutalpinti, susiaurintoje formoje, buvo galima atrasti vietos. Organizacija, kuri šį laikraštį leidžia, t. y. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, buvo pačiam merdėjimo periode po 1910 m. operacijos, arba kitais žodžiais kalbant, po įvedimo naujos konstitucijos. Tie žmonės, kurie buvo prie tos operacijos, labai daug turėjo nukentėti, o ypatingai tas, kam teko būti priešakyje to viso reikalo. Tuo laiku buvo pirmininku didelės pagarbos vertas žmogus lietuvių visuomenėje, M. J. Damijonaitis, kurs visame kame buvo gatavas savo sielą atiduoti už organizacijos reikalus, nes kaip lietuvis matė, kad SLA. yra butinai reikalinga lietuviams organizacija. O ar mažai buvo tokių žmonių, kuriems SLA. likimas buvo kaip ir dalimi jo privacio gyvenimo, apie kurį kiekvienas individualis žmogus visų pirmiausiai rupinasi.

Viršpaminėtoji operacija 1910 m., tai buvo antra operacija; pirmoji buvo 1901 m. Ar ši organizacija turės pergyventi dar vieną operaciją? Po antros operacijos buvo sunkus darbas, daug vargo ir nemigos prisėjo panešti kol pradėjo susiprėti organizacija, budavo kuomet atsišauki į tuos pačius žmones, kurie visokiais budais rėmė organizaciją, tai gaudavai atsakymą poeto Kėkšto žodžiais:

„Aštriai aš dunksnoju Dorybės Namus,
„Ten mane patiko cinizmas biaurus“.

Taip ir mane patiko cinizmas biaurus, gali patikti ir tuos, kurie šiandien su atsivėmimu dirba, bet tai jau toks viešo darbininko likimas, nes ir šiandien tie pat žmonės, ta pati dirva!

Šitai dabar paskelbtos šešių mėnesių lenktynės — Auksinis Konkursas, kurį tas laimės, kas pirmas pasieks rubežių. Rodos tas sumanymas turėtų būti sutiktas su didžiausiu entuziazmu ir visiems reikėtų dirbti, kad išlaimėjus ir dovana, ir garbę. Vienok kai kuriems atrodo, jog SLA. negerai padarė kad neapsitvėrė Kinų siena, per kurią negalėtų įsigauti nei klerikalai, nei socialistai, nei komunistai ir neardytų ramių, su pasišventimu dirbančių narių planų. Na, gal būtų galima apsiverti Kinų siena, bet ar toks apsirubežavimas išeitų organizacijai ant naudos? Reikia abejoti. Jau ir kiniečiai nusikirpo iligus plaukus, numetė klumbokus, taikosi prie civilizacijos. Jei SLA. apsirubežiuotų ir paliktų siauriam užtvare, tad ar turėtų tiesą vadintis tomi prakiliu vardu — Susivienijimu Lietuvių Amerikoje, į kurį visuomet buvo durys atviros kiekvienam lietuviui?

Kuomet šiuosmet Pild. Taryba paskelbė Auksinį Konkursą, duos dovanas už prirašinėjamą naujų narių, tai tuli mūsų organizatoriai sukruoto prie darbo, tad pradėdama krupčioti, kad pats kairys visuomenės sparnas, surinko visas pajėgas prirašyti kuodaugiausiu naujų narių, idant ateinančiuose rinkimuose laimėjus vadovaujamasis organizacijoj vietas. Iš korespondencijų galima pasiskaityti, kad vienur-kitur veda agitaciją už prirašymą naujų narių net toki agitatoriai, kurie patys organizacijon nepriklauso. Nieko nėra be priežasties. Gali buti, kad tas Auksinis Konkursas išjudino, nes dabartinę momentos gadyneje gyvenant, kiekvienam šimtinė reikalinga. Tai kodėl organizatoriai, kurie turi pilną autonomiją, negali pasisamdyti iškalbius oratorius, dargi tokius, kurie turi tam tikroje visuomenės dalyje nemažai įtekmes. Ir antra, paėmimas vadovaujančių vietų Centre, irgi yra svarbiu dalyku? Taigi jei organizacijoj turime lygias privilegijas, turime tas pačias progas kaip vieno įsitikinimo grupė žmonių taip ir kito, nebedavokime, kad kas dirba su energija, ir atvirai pasisako to tikisi ateityje iš savo darbo. Nestabdykime jų su apsirubežavimais, bet stokime darban į lenktynes, nes tokiame darbe lenktynės vertos laimėjimo.

sas buvo jau apie 7.000 už dolerių, arba apie 700 markių už 1 Litą. Toku kursu pil. M. A. gavo už savo pusantro milijono auksinų 2.143 Litus, arba viso labo nedaugiau ir nemažiau kaip \$214.30 iš \$7.000.00. Jei jis nebutų iškeičęs tų markių dabar, tai šiandien be-turėtų tiktai apie \$30...

Antras pavyzdys. Amerikietis siuntė Lietuvon pinigų savo giminėms sušelpiti. Pinigai buvo pasiųsti auksiniais. Štai, po ranka turiu korespondenciją su pil. M. P. iš Clevelando, Ohio. Jis siuntė per vieną Amerikos lietuvių finansinę įstaigą 150.000 Auksinų. Siuntimo dienoje jis užmokėjo 100 dol. Užtą \$100 įstaiga, per kurią jis siuntė pinigus, tą pačią dieną užpirko markes (arba auksinus) ir iškepdino Lietuvon. Lygi pi-

(Daugiau bus)

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa).

— Ar Jurgis Kanapė buvo tokiu žogu-mi, kuomet Tamsta jį keikiai?
— Taip.

— Juk Tamsta uždraudė jam įeiti į savo bažnyčią ir net vieną kartą jį išmetė iš bažnyčios su poliijos pagalba?
— Mat nenorėjau, kad jis kurstyty prieš mane parapijonus...

— Ar jisai kurstydamo parapijonus bažnyčioje, laike pamaldų?
— Ne! Bet kuomet parapijonai jį ma-to bažnyčioje, tai jie mano, kad jis yra geras katalikas ir vėliaus parapijos minguo-se klauso jo kurstymų.

— Vadinasi, Tamsta visų pirmą išme-tei jį iš bažnyčios, kad vėliaus galėtum jį iškeikti kaipo bedievį?
— Kunigiukas tyli. Teisėjas ir visas teismas nusišypso. Advokatas palukėjęs pakartoja savo klausimą.

— Jau jisai buvo pasižymėjęs bedie-vybės darbais pirmiaus.
— Koki tie bedievybės darbai buvo?
— Kurstė katalikus prieš kunigą ir vyskupą.

— Tamsta žinojai, kad Jurgis Kanapė pyksta ant Tamstos?
— Aš maniau, kad jis ant manęs pyk-sta.

— Tai kodėl butinai norėjai grįžti pro-jo namus, kuomet turėjai kitą to paties to-lumo kelį?
— Nežinau... — rausta kunigiukas. — Jokio tikslo neturėjau.

— Ar Tamsta žinojai, kad tuose na-muose gyvena Jurgis Kanapė?
— Žinojau.

— Ar buvai jo namuose?
— Buvau...
— Kiek kartų?
— Vieną.

— Kada buvai jo namuose?
— Pereitą rudenį — dienos nebeatme-nu.

— Jau po to, kaip Tamsta jį iškeikiai bedieviu?
— Nebeatmenu...
— Jei Tamsta maniai, kad Jurgis Ka-napė ant Tamstos pyksta, tai kuriuo tiks-lu lankiaisi jo namuose?
— Mat... turėjau reikalą pas jo žmo-ną...

— Kokį reikalą turėjai?
— Ji buvo sekretoriaus Moterų Ap-rivietos Draugijos, kuriai aš vadovauju, kaipo dvasios vadas, tat buvo reikalo pasi-kalbėti draugijos reikalais.

— Kuomet susipažinai su Jurgio Ka-napės žmona?
— Kuomet ji prisirašė prie aukščiau minėtos draugijos.

— Tankiai su ja sueidavai?
— Beveik kas savaitė su ja matyda-vausi.

— Ar mateisi su ja tą dieną, kuomet užpuolimas įvyko?
— Nesimačiau...
— Ar Tamsta žinai kur dabar ji gyve-na?
— Nežinau ir man nėra reikalo to ži-noti!

— Ar kartais neaplankai jos?
— Tamsta mane, kaipo katalikų kuni-gą, tokiomis savo klausimais įžeidi! — at-kerka kunigiukas užraudęs.

— Čia nėra jokio įžeidimo! — vėl pas-tebi teisėjas. — Tamstai yra statomi tik klausimai, į kuriuos atsakinėk sulig savo sąžinės balso.

Advokatas pakartoja savo klausimą ir kunigiukas garsiai ir piktai atsako:
— Kaip aš galiu ją lankyti, jei neži-nau kur ji gyvena!

— Ar tą dieną, kuomet įvyko užpuoli-mas, Tamstai buvai Jurgio Kanapės na-muose?
— Nebuvau.

— Jei Tamsta nebuvai jo namuose, tai ar negalėtai pasakyti teismui, kuriuo budu, atsidurė Jurgio Kanapės namuose Tamstos paltas, lazdelė ir skrybėlė?

— Jusų mylista! — pakyla kunigo ad-vokatas. — Aš protestuoju prieš tokius klausimus, kurie nėra jokiais faktais pa-remti ir daromi vien tuo tikslu, kad dis-creditavus skundėją! Kadangi skundžia-mojo gynėjas jau kelintu kartu pakartoja tokius klausimus, kurie įžeidžia skundžia-

mojo, kaipo dvasininko, autoritetą, todėl aš meldžiu jusų mylistos šitą posėdį toliaus tęsti prie uždary durų.

— Aš nematau kuomi skundžiamojo gynėjas gali įžeisti skundėjo, kaipo dvasininko, autoritetą, kuomet jįsai tik klausimus stato, į kuriuos skundėjas gali atsakyti taip, kaip jam patinka — atsako teisėjas. — Todėl nėra reikalo šį tardymą toliaus tęsti prie uždarytų durų.

Mano advokatas pakartoja savo klausimą.

— Niekuomet jokio savo paltos, lazde-lės ar skrybėlės Jurgio Kanapės namuose ne esu palikęs — atsako užtraudamas ir akis nuleisdamas kunigiukas.

Toliaus mano advokatas pila ir pila naujus klausimus, tankiai atkartodamas net po kelis kartus tuos pačius klausimus. Ir jis su tais savo klausimais lenda taip giliai, kad liečia net pačius giliausius sąžinės ir privacio gyvenimo dalykus. Užkliudoma net tikybos reikalai, buvusieji parapijos ginčai, kunigiuko keiksmai iš ambonos, bedieviavimas nepaklusnių parapijonų, jo parkviesto į Aukštapių barzduoto vienuolio kurstymai žmonių vienų prieš kitus ir abelnai išnagrinetas visas kunigiuko gyvenimas.

Laike šito tardymo kunigiukas pyksta, nervuojasi; tai rausta, tai bala ir prakaitą braukdamas nuo kaktos painiojasi, klumpa ir vėl keliasi, taiso savo, melais paremtą, manes apkaltinimui pagrindą. Daug kartų jo advokatas mėgino užprotestuoti prieš nekuriuos mano gynėjo klausimus, kaipo nieko bendro neturinčius su šia byla, taigpi ir kunigiukas mėgino išsisukti nuo atsakinėjimo į daugelį klausimų, vienok teisėjas visuomet palaike mano advokato pusę ir privertė kunigiuką atsakyti į visus klausimus.

Pagaliau, baigianties posėdžio laikui, mano advokatas pareiskia:

— Tuo tarpu savo tardymą užbaigiau. Tuomet teisėjas posėdį pertraukia pietums, įsakydamas visiems susirinkti antrą valandą po pietų.

Pasitraukė kunigiukas iš tardomojo vietos fiziškai ir moraliai nukankintas. Mano advokatas gabiais ir gerai apgalvotais klausimais galutinai nuplėšė tą uždangą, kuri slėpė kunigiuko suterštą sąžinę ir juodus darbus.

Prasidėjus popietiniam teismo posėdžiui, tardomi skundėjo pusės liudininkai. Pirmiausiai pašaukia Aukštapiio burmistra. Tuomet mano advokatas kreipiasi į teisėją:

— Jusų mylista! Aš turiu rimto pagrindo tikrinti, kad skundėjo liudininkai sutartinai eina prieš skundžiamąjį, todėl meldžiu jusų mylistos skundėjo liudininkus pašalinti iš teismo kambario, kol eina jų tardymas.

Teisėjas įsako kunigiuko liudininkams apleisti teismo kambarį.

Išėjus kitiems liudininkams prasideda tardymas pašaukto liudyti burmistro. Gaila darėsi šito žmogelio, kuomet jį kankino savo bairniais klausimais mano advokatas ir po kiekvieno klausimo vis gilyn ir gilyn klampino ir neišbredamą jo paties pasigaminatą klampynę. Priėjus prie išvogtų kunigiuko drabužių iš policijos nuovados, kuriuos rado mano namuose, mano advokatas klausia:

— Ar Tamsta matei Jurgio Kanapės namuose kunigo paliktus paltą, skrybėlę ir lazdelę?

— Mačiau, kad policijos viršininkas paėmė panašius daiktus, vienok nežinau ke-no jie buvo.

— Ar Tamsta tuos dalykus matei poli-cijos nuovadoje?

— Mačiau panašius dalykus policijos viršininkas tenai vartė, bet aš jų visai nežiurėjau ir nežinau kaip jie išrodo.

— Visiškai jų nei nepalytėjai?

— Truputį palytėjau, bet nevarčiau...

— Kada jie pražuvo iš policijos nuovados?

— Tą pačią naktį, kuomet užpuolimas įvyko.

— Kas juos galėjo pavogti iš policijos nuovados?

— Nežinau...

— Kur jie buvo sudėti?

— Nuovados geležinėje spintoje.

— Ar ta spinta buvo užrakinta?

— Taip, užrakinta.

— Kas ją užrakino?

— Policijos viršininkas.

(Daugiau bus)

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. YRA KULTURINĖ INAŠA AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIME.

„Tėvynės“ Redaktorius paklausimą apie S. L. A., skaitau sau garbe šį tą pasakyti apie organizaciją. Į paklausimus atsakyti paeiliui:

1. *Koki mano nuomonė apie SLA?* Kad mano nuomonė apie SLA yra geriausi, liudija faktas, kad tai organizacijai priklausau per 14 metų.

2. *Ar SLA yra naudingas Amerikos lietuviams, kaip apdraudęs, pašalpos ir labdarinės organizacija?* — Del to klausimo turėtų atsakyti organizacijos statistinės žinios, parodančios, kad Amerikos lietuvių, priklausydami Susivienijimui, yra gavę, jei neklysiu, *suvirš pusę milijono dolerių pašalpos kaip narių ligoje*, taip mirusiųjų narių šeimos, taip narių našlės ir našlaičiai. Taigi apie medžiaginę naudą kalbant, ji yra didelė, aiškiai visiems matoma ir labiausiai pačių šelpiamųjų jaučiama.

Bet yra ir kita nauda. Tai *kultūrinė įnaša* į Amerikos lietuvių gyvenimą. SLA. Istorija parodo, kiek rimto darbo SLA. atliko ne tik Lietuvos spaudos priedavimas, bet ir vėliau, kuomet Amerikoje pradėjo kilti Lietuvos laisvės idėja. SLA. išleistas knygos, SLA. leidžiamas laikraštis nešė ir tebečia šviesą į lietuvių pastoges, žadino ir žadina prie kultūrinio gyvenimo, vedė ir veda prie šviesesnės ateities. Taip jau negalima nesuminėti ir to, kiek jaunimo, einančio mokslus, gavo iš SLA. medžiaginės ir moralės paramos. Nemažiau svarbus faktas yra ir tas, kad SLA. auklėjo ir auklėja Amerikos lietuviuose broliško (fraternalizmo) idealą, kad bendrų medžiaginių interesų pamatu traukia krūvini ir subendrina didelę išeivių šeimyną. Tik reikia linkėti, kad SLA. panašią fraternalizmo idėją paskleistų ir Lietuvoje. Jei ten, mūsų tėvynėje, susikurtų panaši galvina ir įtakojanti organizacija, tai ji žymiai galėtų paveikti įvairias visuomenės ir valstybės gyvenimo sritis. Tą idėją SLA. gali lengvai praversti Lietuvoje, jei rimtai pasirūpins sukurti ten tuo tarpu savo skyrių, o paskui priklausytis Lietuvos žmonėms ir tokią pat kiltų organizaciją sudaryti.

3. *Kokį SLA. vaidmenį vaidina Amerikos lietuvių abelname gyvenime?* — Į šį klausimą galima trumpai atsakyti, pakartojuant kai ką iš 2-jo atsakymo: SLA. mokinėja žmones broliško, meilės, taupumo; neša jų gyvenimo kultūros; šviesos. Tai yra garbingiausi užduotys. Juo aiškiau ir pilniau ji bus atsieta, juo didesnė garbė bus SLA., kaip organizacijai ir paskiriems jos darbuotojams.

4. *Kiek SLA. naudos padarė kovoję už Lietuvos Nepriklausomybę?* — Šiam klausimui atsakyti nepakanka skaitmenų. Tas susipratinimo auklėjimas, kuriuo S. L. A. pasižymėjo, tas kultū-

ros darbas, kurį SLA. atliko, negali būti įkainuotas piniginiu pamatu, taip pat, kaip negali pinigais įkainuoti tokių dalykų, kaip meilė, kaip draugiškumas, kaip moralė paguoda ar užuojauta. Toki dalykai yra neįkainuojami. SLA. rupestingas dalyvumas įvairiose Lietuvos kovos už laisvę fazėse, SLA. prisidėjimas per kuopas, per Centrą ir tolygiai prie Amerikos lietuvių darbo buvo, be abejonės, gyvas ir našus.

Bet, — nereikia pamiršti, kad Lietuva neliko laisva tuo, kad politiniai išsiluosavo iš kitų priespaudos. Tikrajai tautos laisvei reikia aiškaus krašto piliečių susipratimo, reikia prašalinti tas sąlygas, kurios palaiko krašte luomų nelygybę, kurios padaro tai, kad vienas luomas gyvena ir tarpsta kito luomo vargu. Kad Lietuva būtų laisva, reikia, kad joje išgyvendintų laisvę religijos, laisvę žodžio, laisvę organizacijų, laisvę pažiūrų. Toki dalykai tautų gyvenime įvyksta pamazai, per visą eilę kovų žodžiu ir raštu. Tokiai kovai S. L. A. privalo visomis savo pastangomis gelbėti. Taip pat, kad Lietuva būtų laisva, reikia, kad jos neatvaduosios dalys būtų sugrąžintos jai, — prieš tą šalį, kurią mes teisingai ir teisėtai vadiname savo *tėvynę*, dar yra atstatyti durtuvai, dar ji nėra visiškai atliuosuota: dar jos Klaipešos kraštas, dar jos sostinė Vilnius su didele tautos sunų ir dukterų dalim yra po svertimuojų jungiu. Ir tų Lietuvos integracijų žemių atvadavimui Amerikos lietuvių turi daug padirbėti, daug pasiaukoti. Tame darbe, kaip ir principiniame Lietuvos atliuosavimo darbe, SLA. turi suvaidinti savo dalį, — faktas, kad mes gyvename Amerikoje, nepaliuosuoja mūsų tuo tu pareigų, kokias turime, kaip Lietuvos vaikai. Tas pareigas turime atlikti, nežiurint, kokioms partijoms priklausome: nes čia ten, mūsų partijos dalykai, bet visos nacijos, visos tautos.

5. *Ar verta Amerikos lietuviams prigulėti prie S. L. A.?* — Ne verta, bet būtina, reikalinga. Be Susivienijimo, be teisių būti nariu vienos idėjinės šeimynos, be teisių vadintis broliu kelio likos tukstančių SLA. narių — niekas neprivalo pasilikti Amerikoje. — Nesa, — SLA. yra Amerikos lietuvių idėjinė, tvirtė, rimčiausia tvirtovė. Čia ir vargo ir nelaimės parbloškimas rasi prieglaudą; čia rasi užtvėją, gyvenimo jūros vilnims tavo sielą nukamavus. Susivienijimas yra Amerikos lietuvių šeimyna, o kas nenor. būti toje šeimynoje, tas nesupranta savo medžiaginės ir dvasinės naudos. Tokiam reikia ji aiškinti be paliovos, be perstojojimo, su kantrybe, kad ir jis galėtų paskui džiaugtis visa tuo, ką SLA. savo sunams ir dukterims duoda.

6. *Kuriuo būdu būtų galima pritraukti prie SLA. didesni skaitliu Amerikos lietuvių?* — Daug gali būti

nuomonių ir patarimų tuo klausimu. Ir visi, be abejonės, turi savo pamato, bet vienas pasekmingiausių būdų, rodos, turėtų būti *pačių narių pasidarbovimas*. Jei jie supranta savo organizacijos užduotis, jei jie ją myli, — tai bepigū sutraukti visus Amerikos lietuvius! Bet, realiu pamatu prie darbo einant, mano nuomone būtų toki: *SLA. Centre turi būti generalis organizatorius*, kurs visą savo laiką pašvęstų vien tik tautai organizavimui narių: susirašinėjimams, publikacijai, važinėjimui į kolonijas, kur nėra kuopų, ar kur yra labai silpnos. Dabartiniai darbininkai Centre turi ant savo pečių tiek rutinos darbo, kad specialio atsidėjimo planingam darbui organizavime negali duoti. Sumaningas organizatorius gali padaryti stebuklus. Planingai pavadus darbą, per metus laiką organizacija gali gauti bent 10.000 naujų narių. Amerikiečių fraternalės organizacijos taip daro: jos turi savo „*general organizers*“, turi savo „*deputy organizers*“, moka jiems alga pagal jų atliktą darbą, — užtat jų narių skaičius ne kartą siekia šimtus tukstančių ir milijonų. Pa- gyvenę su mūsų Susivienijimu Amerikoje per 30 metų, jau priaugome prie to, kad reikia imtis amerikonių išbandytųjų metodų; jei tie metodai organizavimui buvo naudingi jiems, jie bus naudingi ir mums.

Antras būdas, — reikia kreipti didelės dėmes į įvairias pašalpos draugijas, kurios laipsniškai džiūsta, nyksta, miršta. Jų gyvavimui tikslai sumenkėjo, kuomet turime Susivienijimą, su pašalpos skyriumi, su keilais pomirtinių skyriais. *Juo greičiau tokios draugijos likviduos savo reikalus ir jų nariai prisidės prie Susivienijimo, tuo didesnis bus tiems tokių draugijų nariams nauda*. Todėl SLA. narių ir kuopų pareiga yra giliau apsispažinti su apvertimu įvairių draugysčių padėjimu ir vesti nenuilstančią agitaciją, kad jos dėtųsi prie SLA.

7. *Kiti naudingi patarimai ir nurodymai SLA. labui.* — Sakoma yra, kad *patarimais nenutiksi*. Bet, jei redakeija jų klausia, tai aš duosiu tiksliai vieną, kuriu tikslu yra apsaugojimas SLA. narių, apsigyvenusių Lietuvoje, interesų. Patarčiau SLA. valdytojams, kad jie kuogreičiausiai susinėtų su Lietuvos ir Amerikos lietuvių susitarinimo draugija ir pavestų jai sušiznoti su gyvenančiais Lietuvoje SLA. nariais; tą draugiją galima įgaluoti priiminti tokių narių mokesnius ir persiuntinėti juos Amerikon. Prie dabartinio LITŲ kurso ir prie tų ryšių, kokius Lietuvos bankai turi su Amerikos bankais, toki pervedimai mokesnių nėra apskunkinti; kadangi LITAS yra auksu paverntas, tai ir Lietuvoje gyvenančiam nebesunku bus savo narystės mokesnį persiųsti. Neapleiskime savo brolių, kuriuos likimas atskyrė nuo mūsų, tegul ir jie jaučia, kad mes esame jiems artimi, kad rupinamies jų reikalais.

Del kitų klausimų, — nėra abejonės, kad g. Redakeija ir SLA. Centras gaus nemažą įvairių patarimų ir nurodymų. Todėl aš ir baigsiu, linkėdamas organizacijai kuogreičiausiai bujojimo, jei jos darbuotojams nenuilstančios energijos ir atsidavimo organizacijos reikalams.

V. K. Račkauskas.

Konkurso Darbuotojų Pareiškimai

— Šiuomi pranešiu, kad aš jau prirašiau 4 naujus narius — rašo 114 kp. org. S. Šiugžda iš W. Hazleton, Pa. — Tris naujus narius prirašiau kaip kuopos priimtus, o vieną pasilikiu sekamam susirinkimui. Darbas labai sunkus, bet ką daryti — kartą pradėjus reikia stumtis pirmyn! Kad Dzeivulis pagandytų mūsų 114 kuopą su rengti prakalbas, tai tas man nemažai pagelbėtų darbuotis.

Tokių stebuklų brolis Šiugžda nesulauks! Dzeivulis dar niekam prakalbų nesurengė, taigi ri 114 kuopai jis jų nesurengs. Turi pati kuopa prakalbas surengti, nes kiekvieno kuopos nario pareiga pagelbėti organizatoriui darbuotis konkurse.

— Beskaitant „Tėvynėje“ užsiregistravusių Auksinio Konkursu darbuotojų pareiškimus, net šaltas širpulis nupurtė, kad kitose kolonijose net apie šimtinės kalba, o mūsų kolonijoje gal nebus galima laimėti nei tiek auksa, kad užtektų nors mažai kilpukai plono rėtelio! — rašo 305 kuop-sekr. M. L. Balčiūnas iš Thomas, W. Va.

— Mat pas mus netik kad maža yra lietuvių, bet delei ilgo streiko ir tie patys SLA. nariai tapo išblaškyti iš šios kolonijos. Prieš streiką čionai gyveno apie 200 lietuvių, o dabar vargiai priskaitytum ir 75. Taigi ir konkursan stoti neįauku, nes baisu pasilikti ant juoko. Vielesn paėmęs žydo draugą pradėjau darbuotis ir jau 3 naujus narius prirašiau. Taigi kuomet darbo pradžia jau padaryta, tai išdrįstu ir aš savo vardą paduoti į Auksinį Konkursą — galgi pasiseks ką nors laimėti.

Jei tik brolis Balčiūnas mėgins, tai tikrai pasiseks laimėti šmotą auksa, nes ir dabar bauptant jį šaltam širpuliui emė ir prirašė 3 naujus narius. Vadinasi, širpulis krato neblogai!

— Meldžiu įrašyti ir mane į Auksinio Konkursu knygas — rašo 155 kp. org. Antanas Makštelis iš Bend, Ill. — Nors mūsų maža kolonija, vienok dar yra lietuvių, kurie nepriguli prie SLA., todėl aš jau turiu 4 naujus narius. Dirbsiu kiek galėdamas, kad po šio konkurso neliktų nei vieno lietuviu šioje kolonijoje, kuris neprigulėtų prie SLA.

Užbaiga puiki! Ir mes tikime, kad brolio Makštelio norai išsipildys, jei tik jisai dirbs kaip pasižada.

— Malonėkite ir mane įrašyti į Auksinio Konkursu surašą — rašo 12 kp. org. Jonas Bieliavičius iš Nanticoke, Pa. — Visai trumpu laiku prirašiau 4 naujus narius ir daug pasižadėjusių tūriu, todėl jau drąsiau koki nors pažadai daryti. Vieni reikalauja pirmos dovanos, kiti — antros, aš mėginsiu nors kitus pasivyti. Jei stosis visi prie darbo kaip tikri lietuviai ir dirbsim labai savo garbingos organizacijos, tai tikrai pasieksime to tikslo, kad neliks nei vieno išmintingo Amerikos lietuviu už mūsų organizacijos rybų — prirašysim visus!

Taip, taip broli Bieliavičiau! Ir mes tikime, kad šio konkurso metu tikrai to pasieksime, nes

beveik kiekvienas SLA. organizatorius panašiai kalba.

— Šiuomi pranešiu, kad ir aš noriu įstoti į Auksinį Konkursą, kaip organizatorius 185 kp. — rašo Pranas Barzdys iš Indiana Harbor, Ind. — Butinai noriu dalyvauti konkurse ir šį tą laimėti.

Į Auksinį Konkursą kiekvienam kuopos organizatoriui darys atdaros, taigi ir Tamstą jau įrašė į pirmutines darbuotojų eiles. Kaslink laimėjimo, tai tas priguli nuo Tamstos pasidarbovimo. Dirbsi — laimėsi! Ne dirbsi — nelaimėsi. Mat jau tokia gyvenimo taisyklė.

— Nors jau antras mėnesis baigiasi, tačiau organe nepatėmijau pranešimo apie mūsų kuopos išrinktus organizatorius Auksiniam Konkursui — rašo 34 kp. org. Jonas J. Gerdauskas iš New Britain, Conn. — Ant pereinamo metinio susirinkimo mudu su draugu Jonu Rageliu tapom išrinkti organizatoriais ir manėme, kad sekretorius visus pranešimus padarys, o mudu tuojuos stojome darban ir sausio mėnesyje prirašiau 14 naujų narių prie SLA. 23 kuopos — rašo šios kuopos org. Adolfas Vasiliauskas iš Shenandoah, Pa. — Toliau tikiuosi prirašyti daugiau.

Matyt brolis Vasiliauskas išsigando, kuomet paketinome senąją Amerikos lietuvių sostinę — Shenendoah'rij atiduoti lendar šimtinę aplikacijų, nes mes rašome ne po vieną, bet dešimtimis ant karto.

Tokiems darbuotojams ištikrųjų negaila ir šimtinės duo-

ti! Turbut New Britaino organizatoriams todėl taip gerai sekasi naujus narius gauti, kad abudu yra Jonai. Pasirodo, kad su Jonais sunku susilyginti Jur-giams.

— Šiuomi prisiunčiu 6 aplikantus ir keturis turiu taipgi prirašęs — rašo 110 kp. org. Julius K. Derius iš Plains, Pa. — Taigi kaip žadėjau laimėti paskutinę dovaną, tai jau ir ištesėta! Vienok aš ant paskutinės dovanos neapsistosis ir darbuosiuos toliau ir gal šimtinę laimėsiu. Kol esu dzukas — nepasiduosiu kitiems organizatoriams — dzievaži nepasiduosi!

Kuomet dzukas pasibažija, tuomet juokų su juomi nėra ir vyrai laikykites! Butų gerai, kad brolis Derius savo šimtinę laimėtų kuogreičiausiai, tai tuojuos galėtumėm jį pasiūsti į nedu su draugu Jonu Rageliu tapom išrinkti organizatoriais ir manėme, kad sekretorius visus pranešimus padarys, o mudu tuojuos stojome darban ir sausio mėnesyje prirašiau 14 naujų narių prie SLA. 23 kuopos — rašo šios kuopos org. Adolfas Vasiliauskas iš Shenandoah, Pa. — Toliau tikiuosi prirašyti daugiau.

Matyt brolis Vasiliauskas išsigando, kuomet paketinome senąją Amerikos lietuvių sostinę — Shenendoah'rij atiduoti lendar šimtinę aplikacijų, nes mes rašome ne po vieną, bet dešimtimis ant karto.

Tokiems darbuotojams ištikrųjų negaila ir šimtinės duo-

tik prisirašė. Bet niekadoms neminėti tokių žmonių vardų, kurių tikrai nežinau, ar jie jam draugai, ar priešai. Paminėjus tokių asmenų vardą, kuris jojo įsitikinimams priešingas ir kurio pasauležvalga skiriasi nuo aplikanto, pagadinsi visą reikalą.

Ant galo turiu pridurti, kad kuris organizatorius nepatingės pasidarbuoti ir šių nurodymų stengsis prisilaikyti, beabejonės laimės pirmą ir didžiausią dovaną Auksinio Konkursu. Organizatorius, tai ne artificialis žmogus, bet gyva mašina ir tokią paleidus į darbą galima tikėtis, kad SLA. narių skaitlius pasidaugins, judėjimas atgims ir Amerikos lietuvių gyvenime veikimo ratas pradės sukstis daug smarkiau. Tik sukruskite organizatoriai!

J. D. Taurinis.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTES.

48 kp., Portage, Pa. Laikytame kuopos susirinkime gruod. 31 d., p. m., perskaityta atsišaukimas 304 kp. reikalaujanti sušelpimo sergancio mūsų organizacijos nario K. Reinorto ir jo moteries su 5 vaikučiais, kurie pasiliko be globėjo ir suprasdami sunkę padėtį nelaimingos šeimynos paskyrėm iš kuopos išdo 5 dol. Taipgi parinkta aukų nuo narių, kurie sudėjo \$4.60, tuo budu pasiūsta 304 išdininkui \$9.60, kad juos perduotų vargstanciai šeimynai.

48 kp. narys.

S. L. A. REIKALAI

DAUGIAU AGITACIJOS!

Kadangi SLA. savo ista-tuose turi užsibrėžęs daug naudingų ir prakiliu siekiančių ir turi apėmęs gana platų Amerikos lietuvių gyvenime veikimo ratą, tad jam ir priderėtų tas veikimo ratas suksti. O jį suksti galima būtų tik turint žmonėse pasitikėjimo, tik dirbant su jais kontakte. Bet ar taip yra? Abelnai, rodosi, žmonės SLA. simpatizuoja ir jie, ką priklauso prie SLA. yra lojališki ir užganėdinti. Taigi kame to viso priežastis, kad mes taip neskaitytins, kad iš kelių šimtų tukstančių Amerikoje gyvenančių lietuvių vos tik mažą dalelę prie SLA. tepriklausome?

Čia yra kas nors tokio nepaprasto. Čia yra da kur nors neišnaudota proga, nepaliestas pats opiausias ir svarbiausias žmonių gyvenimo pulsas. Arčiau prisizūrejus ir perkračius tulus mūsų darbus, man pasirodo, kad mes esame apsnudę, kad mūsų organizacijos darbas apleistas, agitacija nevaroma ir tt. Gal ne vienas nusistebės iš tokio mano pasakymo ir ant galo sušuks, kad mes toje srityje dirbame ir net gana daug dirbam, tankiai leidžiame ir platiname agitacijai skirtą literaturą; laikas nuo laiko skiriamame kp. organizatoriams konkursus; kas sezonas vieną-kitą kalbėtoją paleidžiame per kolonijas ir mūsų žurnalistai per organą „Tėvynę“ nuolatos numeris iš numerio rašo agitacijos tikslus ir tt. Tas tiesa, bet vis nepataikoma į tikslą, neįstengiama užinteresuoti masės, neužminama taip sakant „paprastam“ žmoge-

liui ant „korno“. O tų „paprastų“ žmonių ant nelaimės pas mus randasi kuogdaugiausiai ir kad juos išjudinti, užgauti jų jautriausią gyvenimo stygą, kas reiktų mums daryti? Pasiūsti per kolonijas kalbėtoją, kurie tokį ar panašų jau ne sykį matė ir jo evangeliją girdejo, rezultatas dar nebūtų atsietai. Žadėti jiems tą, ko ištesėti negalima — būtų prigavystė. Taigi, pagaliau, ką mes turime daryti, kad užinteresuoti tuos „paprastus“ žmonelius, nuo gyvenimo atsilikusius, ir juos pritraukti prie SLA.?

Reiktų j tokių namus pasiūsti kp. organizatorius ir tas juos užinteresuos ir visą tą, ką jie nesuprato ant prakalbų bei spaudoje, išaškins. Organizatorius, jeigu jis rengiasis tokiu būdu, beabejonės eidamas į žmones turi būti „apsiginklavęs“ ne karabinu bei kardu, bet žiniomis apie organizaciją ir būti prisirengęs atsakyti ant kiekvieno klausimo ypa tingai SLA. reikaluose. Laike atsilankymo pas aplikant organizatorius turi būti mandagus ir taktingas ir turi stengtis neužgauti jo ambicijos bei įsitikinimų. Apie dalykus, nesirisančius su jojo misija, organizatorius turime vengti kalbėti arba jeigu jau kur neišvengiama, tai kalbėti kuomažiausiai. Juo organizatorius bus inteligentiškesnis ir nuosėkliau dalykus išdėstys, juo pasekmės bus geresnės. Kiekvienas organizatorius da turi prisilaikyti šitokios taisyklės: atsilankęs pas aplikantą ir išdėstęs SLA. mierius ir jo tvarką ant galo visados turi priminti, kad toks ir toki prie SLA. jau priklauso, kad toks ir toki ką

60 kp., Grand Rapids, Mich.

Pažvelgus „Tėvynėje“ į Auksinio Konkursu skyrių net malonu skaityti, kaip SLA. organizatoriai lenktinuoja prirašime naujų narių prie SLA. Taip gi ir mūsų kuopos organizatorius A. J. Bernotas, nors ir nesigarsina organe, vienok, manau, turi jau nemažai prirašęs naujų narių į 60 kp. Mūsų organizatorius nuo kitų organizatorių skiriasi dar ir tuomi, kad jam nereikalinga kreiptis į Centrą nei jokių informacijų. Neigi padrasinimo iškoti — mūsų org. gerb. Bernotas turi savo galvoj užtektinai informacijų. o drašos — tiek ir tiek! Kuomet jisai pakalbina žmogų prisirašyti prie SLA., tai bile tik tas „ugnis nespiauja“ jam į akis, tai žinok, kad jau tas žmogus prirašytas prie SLA.

Vienok mūsų kuopoj yra tokių narių, kurie vietoje organizatoriui pagelbėti — trukdo jam darbą. Vieną sekmdienį nueinu į lietuvių svetaing ir žiu riu, kad gerb. Bernotas vieną narį prirašęs prieina prie kito žmogaus ir pradeda jį kalbinti prisirašyti prie SLA., aiškindamas jam kokią naudą organizacija suteikia savo nariams. Tuo tarpu priška vienas 60 kp. narys ir kaip pradės šaukti prieš organizaciją visokias nesąmones kartodamas, tai net biau ru klausyti buvo. Dar gerb. Bernotas mėgino tam rėksniui įrodyti, kad jis kalba pats nežino ką, vienok jisai atsakė, kad jis žinąs daugiau už visus kuopos narius ir todėl jiasi taip sakąs.

Jei mūsų kuopoje būtų dar nors pora tokių narių, tai nors visas miestas būtų vienu lietuviu ir tai mūsų kuopoj būtų tik keletas narių. Vienok nežiurint visokių pakvaišusių rėksnių pastangų mūsų organizacijai pakenkti, būtų pareiga kiekvieno nario pagelbėti organizatoriui, prikalinant nors po vieną naują narį. Juk tų kuopų organizatoriams, kurie laimi pirmas dovanas, gelbsti kiekvienas išmintingas kuopos narys, todėl ir mes pasekime tų kuopų pavidį.

Vasario 4 d. laikytame kuopos susirinkime nutarta sureng

ti kuopos nauda balius, kuris įvyks balandžio 7 d. Baliaus programos susidės iš prakalbų ir šokių. Bet vargas šioje kolonijoje, kad nėra inteligentiškų žmonių. Butų gerai, jei ant to laiko atvyktų koks nors svečias, tad mums patarnautų. Baliaus komisija išrinkta iš šių narių: J. Kirvelis, A. Kasparavičius, A. Daukša ir J. Lapinskas. Kaip girdėtis komitetas darbuojasi rimtai, kad surengs kuopukiausį balių.

J. Lapinskas.

PRAKALBŲ MARSRUTAS.

SLA 12-tas apskritis rengia prakalbų maršrutą, kuriame kalbės V. Andriulis, „Vilnius“ red. iš Chicago, Ill., temoj: „Ar reikia priklausyti prie S. L. A.“ Taipgi: „Dabartinė Europos padėtis ir naujo karo pavojus“. Kalbės sekanciose vietose:

- 4 d. kovo, Zeigler, Ill.
5 d. kovo, Royalton, Ill.
6 d. kovo, Herrin, Ill.
7 d. kovo, Johnston City, Ill.
8 d. kovo, West Frankfort, Ill.
9 d. kovo, Benton, Ill.
10 d. kovo, Buckner, Ill.
11 d. kovo, Christopher, Ill.
12 d. kovo, Sesser, Ill.

Liud. Lastauskas, SLA. 12 apskr. org.

ATSAKYMAS P. V. ŽALPIUI.

„Tėvynės“ Nr. 5 pona P. V. Žalpis skundžiasi, buk aš, SLA. 174 kuopos pirmininkas, per „Naujienu“ Nr. 14 šmeižęs jo vardą. Girdi, aš neteisingai „Naujiene“ aprašiau jo prakalbą, pasakytą mūsų kuopos baliuje. Bet aš turiu pasakyti, kad kas buvo parašyta „Naujiene“, tai yra faktas, kurį visi šios kuopos nariai pripažįsta.

Kad p. P. V. Žalpis kalbėjai tą, kas buvo nereikalinga, tai kiekvienas tą pripažins, nors pats ir teisinis savo polemikoje, kad tik nurodinėjai skirtumą tarpe Katalikų Susivienijimo ir SLA. Jei taip butum padaręs, tai būtų ir užteke. Bet dabar daugiausiai savo kalbą pašventei apie pasaulio imperialistų rengiamus karus ir jų baisenybes, na ir taip toli nuvažiavai ta savo kalba, kad net publika pradėjo skirstytis namo, o likusieji rankomis ir kojos mėsą darė, kad greičiau už laigdam savo kalbą, sakydami, kad mes čionai atėjome į balių, o ne prakalbų klausyti.

P. V. Žalpis savo polemikoje giriasi, girdi „publika man pritarė“, tai jį labai klistate taip manydami. O kad SLA. 174 kuopa turėjo nuostolių \$25 nuo to balius, tai tas reiškia, kad jį visai neatkreipė dėmesį ir 174 kuopos finansinį reikalą, o tik gavęs estradą rodei savo „revoliucioniskumą“. Tai ir viskas. Kam dar reikia į laikraštį rašyti ir šaukti: „Jūs mane šmeižiate!“ Lyg tas žydas, pats muša ir pats rėkia, kad ne jis muša. Nesa, kiekvienas bešališkas žmogus pripažins, kad to balius nepavykimas iš bizniško atžvilgio yra kaltė kaip to vakaro kalbėtojo, taip ir balius rengimo komiteto. Jūs atsiekėt savo tikslą, o SLA. 174 kuopa turi nuostolių.

Kaslink tų girtuoklių, kurių sakaisi neatsivežiai ir pats ne išgėriai tuzino baksų, tai aš sakau, butų buvę šimtą kartų geriau, kad ir pats butum neatvažiavęs!...

Ant galo savo polemikoje rašote, kad girdi nerašinėkime į kitus laikraščius SLA. reikalais, bet bukime savo laikraščio patriotais, tai man butų įdomu žinoti, kaip senai pas Tamstą tas patriotiskumas atsirado!... Mikas Kartackas, SLA. 174 kp. pirm.

PROTOKOLAS

SLA. 2-ro apskričio kuopų delegatų suvažiavimo, laikyto 31 d. gruod., 1922 m., St. Zmudo

svet., 15639 So. Halsted St., Harvey, Ill.

1. Suvažiavimą atidarė apskr. pirmininkas P. V. Žalpis, 1 val. po pietų.
2. Sutvarkimui mandatų paskirta komisija iš trijų narių. Kol mandatai buvo tvarkomi, ta po pakviestas drg. Žalpis pakalbėti, kuris trumpa savo kalba perbėgo apskričio reikalus paskaidrindamas, kad kuopos nepriklausančios apskričiai daro didelę klaidą, sykiu išreikšdamas pažadavimą, kad sekamas SLA. Seimas praveštų tarimą verčiantį tį visas kuopas priklausyti sau artimiausiam apskričiai.

3. Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 31 delegatas, nuo 6 kuopų, atstovaudami apie 650 narių. Šios kuopos prisiuntė delegatus: 36 kp., 63 kp., 139 kp., 194 kp., 226 kp. ir 289 kp.

4. Tvarkos vedėju didžiama balsų išrinktas M. Bacevičius, pagelb. — P. V. Žalpis.

5. Nutarta išrinkti spaudos ir rezoliucijų komisiją. Bet nesiradus kam apsiimti, tas tarimas tapo suspenduotas.

6. Skaitytas protokolas iš pereinamo suvažiavimo — priimtas.
7. Valdybos raportai: a) Organizatorius pareiškė neturįs raportą.

b) Pirmininkas raportavo, kad savo pareigas pildęs kiek galėjęs ir aplinkybės leide. Prakalbų maršruto laiku važiavęs su prakalbamais, bet maršrutas nusisekęs negeriausiai. Raportas priimtas.

c) Sekretorius pranešė, kad pereinamais metais buvo dedama dideliausių pastangų, kad sutrauktų nors didžiama kuopų į apskričių. Tuo tikslu buvę parašyta agitatyviški rašiniai į or ganą „Tėvynė“ ir siuntinėjami laiškiškai nepriklausančioms kuopoms. Ypač buvę kviečiama prie rengimo prakalbų buvusiam apskričio prakalbų maršrute. Bet didžiama kuopų nekrepė jokios dėmesį j tai. Prakalbų maršrutas nepergeriausiai nusisekęs, tik 6 kuopos rengusios prakalbas. Raportas priimtas.

d) Išdinkė pranešė, kad pinigų apskr. ižde randasi apie \$20. Raportas priimtas.
8. Rengto 2 apskr. koncerto su išlaimėjimu automobilius. Prieglaudos Namu naudai, komisijos narys P. V. Žalpis pranešė, jog koncertas su laimėjimu įvyko 24 d. rugs. 1922 m. Pelnu liko apie \$500, kurie esą pasiųsti kam buvo skirta. Automobilius laimėtojas atsisaukęs, bet esą pametęs antrą pusę tikieto. Del tos priežasties išmokėjimas esą sulaukytas. Pranešimas priimtas, o pilno ra porto klausimas atidėtas prie neužbaigtų reikalų.

9. Lietuvon knygų siuntimo komisijos narys B. Barniškis pranešė, kad buvo atsisaukęs į tulas draugijas ir iš nekurių gavęs prielankų atsakymą. Iškaščių padaryta 75c. Raportas priimtas.

10. Protesto susirinkimo prieš Johnsono bilių, varžantį ateivius, delegatas J. Izbiskis pranešė, kad susirinkimas įvyko 17 d. rugs. ir buvo išnešta tam tikra rezolucija, prie to padaryta išlaidų, kurių dalis — 50c., priklausio ir apskričiai. Raportas priimtas.

11. Neuzbaigti reikalai: a) Buvusio koncerto su išlaimėjimu automobilius P. Petraitienės nepasirodžius su pilnu narių, tapo priimtas įnešimas, kad ant sekamo apskričio suvažiavimo būtina komisija turi pristatyti pilną raportą.

b) Laimėtoji automobilius išmokėjimo klausimas pavesta rengimo komisijai.

c) Lietuvon knygų siuntimo komisija tapo nutarta likviduoti. Užbaigti darbas pavesta tai pačiai komisijai.

12. Nauji sumanymai: a) Įnešimas, kad kuopos, siųsdamos

delegatus į apskričio suvažiavimą, turi pažymėti ant mandato kiek narių atstovauja — priimtas.

b) Įnešimas, kad kuopos mokėtų apskričiai metinių duoklių po 2c. nuo nario vietos dabar mokamų 5c. Pataisimas, kad butų mokama po 10c.; nutarta palikti po senovei.

c) Nutarta, kad suvažiavimų protokolai būtų siuntinėjami kuopoms, kaipo raportai.

13. Nutarta 1923 m. surengti išvažiavimą ir balių apskričio naudai. Tam darbu išrinkta komisija iš 3 narių: A. Misevičius, E. Mačianskienė ir K. Gogelis.

14. Rinkimai: a) pirm. viembalsiai išrinktas P. V. Žalpis; b) sekretorium viembalsiai išrinktas P. J. Petronis; c) iždin. viembalsiai išrinkta E. Mačianskienė; e) organizat. viembalsiai išrinktas J. Izbiskis.

f) Knygų peržiūrėjimo komisija išrinkta iš šių draugų: K. Gogelis, J. Kondraška ir M. Bacevičius.

15. Vieta sekamam apskričio suvažiavimui paskirta Roseland, Ill.

16. Priduota sekretoriaus bila už 1922 m. alga \$20 ir už 1921 m. pusę ir už 1922 m. išlaidas \$3.70, viso \$23.70. Nutarta išmokėti.

17. Suvažiavimas tapo uždaromas pirm. M. Bacevičiaus, 6 val. vakare.

P. J. Petronis, SLA. 2-ro apskr. sekr., 10453 So. State St., Chicago, Ill.

Kuopu Susirinkimai

Brooklyn, N. Y. SLA. 38 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. kovo, 2 val. po pietų, 308 Driggs Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti savo mokesnius. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Racine, Wis. SLA. 100 kp. susirinkimas įvyks 4 d. kovo, 2 val. po pietų, Sandaros klube, 500 Main St., ant antrų lubų. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 100 kuopos.

M. Matkus — sekr.

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. susirinkimas įvyks 8 dieną kovo, 2 val. po pietų, Juozo Audzavičiaus svetainėje, 14 Clark St., Hilldale, Pa. Kviečiami visi nariai susirinkti į pirminėta susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokesnis. Turime daug ir kitų svarbių reikalų apsparstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 72 kuopos.

Antanas Milius — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kp. susirinkimas įvyks 11 dieną kovo, 3 val. po pietų, nes dabar susirinkimai bus laikomi visados po pirmam antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio. Malonėkite visi nariai skaitlingai susirinkti, nes turime daug svarbių reikalų apsparstymui. Taipgi šiame susirinkime bus išduotas raportas iš praeito balius. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 12 kuopos.

K. Kvedaravičius — sekr.

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks kovo 11 d., 12:30 val. po pietų, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Malonėkite visi nariai dalyvauti šiame susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų apsparstymui.

J. J. Žilius — sekr.

Montello, Mass. SLA. 17 kp. susirinkimas įvyks 4 d. kovo, 2 val. popietų, sandariečių klube, 729 Montello St. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokeskis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 17 kp.

A. Jazukevičius — sekr.

Bentleyville, Pa. SLA. 171 kuopos susirinkimas įvyks 11 dieną kovo, 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėje. Kviečiami visi nariai susirinkti. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie 171 kuopos.

M. Gramas — sekr.

Stamford, Conn. SLA. 168 kuopos susirinkimas įvyks 11

REIKALAUKITE "LYROS"

„Lyra“ No. 4 jau gaunama; joje telpa šios dainos: „Naktužė“, M. Vogel, sulietuvino J. O. Sirvydas; „Rožė“, H. Werner, sulietuvino A. Lalis, „Keleivis“, J. P. Gotthard, sulietuvino K. V.; „Nedėlios Rytas“, C. Kreutzer, sulietuvino J. O. Sirvydas. Viso keturios kompozicijos, kiekviena pritaikyta vyrų, moterų ir mišriems korams taip, kad viso labo yra 12 kompozicijų. Knygutes puslapių 30. Kaina 75c. taip kaip 1, 2 ir 3 num. Moterų koro galima naudoti vaikų korams.

LEONAS EREMINAS, 324 Berriman St., Brooklyn, N. Y.

Paieškojimai

Paieškau Kazio Rimkaus giminių, gyvenančių Amerikoje ir Lietuvoje. K. Rimkus buvo užmuštas ant gelžkelio 9 d. spalio, 1922 m. ir mums reikalinga surasti jo gyminės, kad sutvarkius velionio reikalus. Jo gimtą ar kas apie juos žino, atsišaukite šiuo antrašiu: 212 SLA. kp., c/o J. Marcinkevičius, 708 Edward St., Kenosha, Wis.

PRANEŠIMAS

Aktorius Karuza, jau daug metų rodo teatrus. Šiuomi tarpu lošia New York'e ir apylinkėse miestuose angliškose teatruose. Neuzilgo rodydys Bostono teatruose, todėl parapijos, draugystės ir susirinkimai gali pasinaudoti proga pasikviesti jį. Rodau magijas ir juokingus šešėlius pagal naują išradimą. Teatru sutaukysiu pagal jį išgalę. Namų adresas: THE KARUZAS, 200 Carey Way, Pittsburgh, Pa.

Geriausi CIGARETAI

UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias susisiekimas su visoms dalimis LIETUVOS. Savaitiniai išlaukiami nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena. Kujutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivu. Dideli valgyvimo kambariai, saloniai ir pasivaikščiojimo dieniai skiriamai 3 klia sai. Ant laivu „Mount Clay“, „Hansa“, „Bayern“, „Mount Carroll“ ir „Thuringia“ yra speciališku kaitu. Nauji trijų šriubų laivai „Resolute“, „Reliance“ ir „Albert Ballin“ patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasiašierama. United American Lines, 50 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

dieną kovo, 1 val. po pietų, pa-prastoj svetainėje. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti. Neuzmirškite užsimokėti užvilktas mokeskis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 168 kuopos.

Jonas Pocius — sekr.

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO SEIMYNS SVEIKATA.

Advertisement for Severas ESKO medicine, featuring a ship illustration and text: 'Nuo niežtančių, išberimų, varitojančių', 'SEVERAS ESKO', 'W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA'.

LIETUVA

Išpirkite laivakortes savo giminėms. WHITE STAR LINE. Iš New York'o į Cherbourgą ir Southamptoną: Majestic kovo 10, kovo 31, balan. 21 (Didžiausias laivas pasaulyje) Olympic bal. 7, bal. 28, geguž. 19 Homeric bal. 14, geguž. 5, geguž. 26 Greitas susisiekimas su Baltijos uostais. AMERICAN LINE. Iš New York'o į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą: Manchuria kovo 15, Mongolia kovo 29. Naujos kajutos trečioji klasoj. Minnekahda (3 klasa) balandžio 5. Susisiekimas su Baltijos uostais. RED STAR LINE. Iš New York'o į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą: Finland kovo 10, Zeeland kovo 22, Lapland kovo 27, Belgenland balandžio 18. Iš New York'o į Hamburgą ir Danzigą: Gothland (3-čia klasa) kovo 28. Geras maistas. Uždarvi kambariai. Dideli pasisėdėjimo kambariai. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

No. 316 — TIKRI IMPORTUOTI AUTOMATINIAI VOKIŠKI REVOLVERIAI „ORTGISS“ KAL. 32. Ima U. S. Colt 32 Kalibro Kulkas. Kaina \$11.50.

Tai yra vienas iš aukščiausių rusišes Automatinų Revolveriu pasaulyje. Visiškai atvangus ir ištikimas, labiausiai akuratinis ir tvirtas, su uždaru ir išmetančiu patronus prietaisau. Po kiekvieno šovio tuščias patronas automatiniai išmetamas ir jo vieton pilnas patronas patis įsoka, šovimui. Mėlso pilno adribimas, riešuto medžio rankena. Šauja o šuvius. Geriausias vokiškas Automatinis Revolveris, koks kada buvo atgaben tas. Vertas bent \$20. Mės importuotame juos dideliame skaičiuje ir per tai galime pardavinėti žemiausiomis kainomis. Kaina \$11.50, ekstrā 35c persiuntimo išlaidoms. Tie Revolveriai yra gauti pirm pakiliant muitui. Liko ju dar vienas tukstantis ir juos parduosime ta pačia kaina, po \$11.50. Po to kainos bus pakeltos. Tikras Importuotas Automatinis „Mauser“ Kalibras 25, Kaina \$13.50. Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 25, Kaina 11.00. Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 32, Kaina 11.50. Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies“ Kalibras 38, Kaina 12.25. Tikras Importuotas Automatinis „Owa“ Kalibras 25, Kaina 9.95. Tikras Importuotas Automatinis „Dreyse“ Kalibras 32, Kaina 9.50. Tikras Importuotas Automatinis „Sauer“ Kalibras 25, Kaina 12.25. Tikras Importuotas Automatinis „Sauer“ Kalibras 32, Kaina 12.75. Tikras Importuotas Automatinis „Luger“ Kalibras 30, Kaina 24.45. Mažna bile šautuvui, \$1.75; persiuntimo išlaidos 35c. ekstrā.

Užsakydamas, nurodyk šautuvo numerį ir kalibrą, kurio nori, ir atsiųsk 35c. persiuntimo išlaidoms, likusius pinigų užmokekš. Kai šautuvus bus tau pristatytas, Visiškas pastinekinimas užgarantuotas, arba pinigai grąžinami. Radvyk šiandien pat. Union Sales Company, Dept. 385, 15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

Paieškojimai

Paieškau savo tėvo, Mateušo Krivicko, kilusio iš Suvalkų rėdybos, Marijampolės apskričio, Krosnos valsčiaus, Aleknonių kaimo, iškeliavusio Amerikon 1904 metais, apie kurį aš neturiu jokių žinių nuo dienos jo iškeliavimo Amerikon ir nežinau ar jis gyvas ar miręs. Todėl nužemintai prašau suteikti man jo adresą, arba jeigu jau jis yra miręs, tai prašau prisiųsti man tikrus dokumentus apie jį.

Mano adresas:

JUOZAS KRIVICKAS, Suvalkų rėdybos, Alytaus apskričio, III nuovados milicininkas. Lithuania.

Aš Juozas Pukas, paieškau savo tikro brolio Prano Puko, kuris pirmiau gyveno Pittston, Pa., o dabar nežinau kur jis gyvena. Meldžiu atsišaukti jį patį arba kas žinote apie jį meldžiu man pranešti jo adresą, už ką busiu dėkingas.

JOE PUKAS, P. O. Box 92, Seltzer, Pa.

ATNAUJINK PRENUMERATĄ — NESI-VĖLUOK. Ne vienas naujas skaitytojas praėjusiais metais, gailėjosi netekęs užpakalinių numerių „Gydytojo“ — gailėsi ir tamta. „Gydytojas“ žiaisi 1923 metais pajavairintas turiniu, pasidarys gale metų didelė „Sveikatos Knyga“. Kitos tokios jai lygios knygos nebus. Įdėk kopertan \$1.00 ir adresuok štai kaip: „GYDYTOJAS“, 3310 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

F. ŽIVATAS. Parduodu laivakortes geriau su garlaivių kompanijų į visus dalis svieto Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimėi atsitikus. Ofiso Adresas: 1836 N. Main Ave., Scranton, Pa.

DABAR UŽSIRAŠYK „AMERIKOS LIETUVIŲ“. Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslisčių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekancio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvių, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip: „AMERIKOS LIETUVIS“ 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y. TIESI LIETUVA KELIŲNĖ PER HAMBURGĄ PILIAVA ARBA LIEPOJŲ. Lietuviai važiuoja į Piliava aplenkia Lenku juostų koridorą. Visa trečia klasa padalinta į kambarius ant 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų. Lituanā kovo 14, Estonia kovo 28. Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphiajos į Hamburgą \$103.50 — Piliava \$106.50 — Klaipėda ir Libava \$107. Iš Bostono per Fall River Line: iš Philadelphiajos gelžkelio į New Yorka. Delei laivakorčių kreipkitės prie savo agento.

BALTIC STATES BANK. PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE. Kapitalas ir perviršis — \$270,000.00. Turtas jau siekia — \$1,125,000.00. Priima Depozitus ir moka 4%. Depozitus galima siųsti per pašta. SIUNČIA LIETUVON ir i kitas pasaulio dalis pinigų tų kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi i d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi į mus pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikejima mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu. PARDUODA LAIVAKORTES I LIETUVA ir i Lietuvos ant visu laivų linijų ir konstruojamaisi prižari, kad teleivai turėtu amagė ir gėta kelione. BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — 8gi 7 val. vakare. TELEFONAS: WATKINS — 2142. Visai reikalais rašydami adresuokite šitai: BALTIC STATES BANK, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.

"JIE ŽINO"

Iš tukstančio žmonių, devyni šimtai, devyniosdešimt devyni klausia ir tiki ką vieną pasako. Visuomet žino nes atsako: „Jie žino — jie sakė.“

Lietuvoj žmonės tiki, kad jeigu zuikis perbėgs per kečią, tad bus nelaimė. Jie taip sako delto, kad kits žiopyls taip yra pasakęs. Jeigu verovė ar zuikis per kečią perėjo, bus blogai! Kodėl? Delto, kad mes klausėm ir tikėjom ką „jie“ pasakė, nes „jie daug žino“, taip pasakė ir atliktas krukis.

Mes sakėm, kad caras taip ir taip sakė. Mes jo pasakymo negirdėjom — nematėm parašyta, nes nemokėjom skaityti. Vienok mes tikėjom tokiam pareškimui vientik delto, kad tie, kurie pasakė — „jie žino“.

Vientik Amerikos Suvienytose Valstijose turim apie du šimtu krikščioniškų sektų. Kodėl taip yra? Todėl, kad minios žmonių tikėjo ką „jie pasakė“, nes kunigai, laikomi už žmones kurie „daug žino.“ Tų sektų kunigai pasmerkia kitas sektas, kaipo klaidingas. Jeigu taip, tai prieinam prie logiško išvedimo, kad visos sektos yra klaidingos.

Baptistų kunigai smerkia metodistus; metodistai — baptistus, o katalikų kunigai smerkia abėjus. Vieni ir kiti sako ant vieni kitų kad jie yra bepročiai. Reikia pasakyti, kad jie sako ant vieni kitų teisybę. Tokia epidemija, kaip „jie žino“, gyvuoja visur, tarp tikinčių žmonių ir politišku pirmeivių darbininkų organizacijų. Darbininkų klesia per amžius yra išmokinta klausyti kitų ir tikėt ką kiti sako, nes „jie žino“. Per šimtus metų biednųjų klesia buvo vedama ir valdoma didžiausių veidmainių. Ta klesia patikėjo naujam veidmainiui, pasekė jį, suorganizavo naują sektą ir apgavęs darbas tęsėsi toliau. Ta apgauta klesia sekė savo veidmainingą „kunigą“ ir sakė, kad „jis žino“, nes „jie taip sakė“. Nuo veidmainių ir šarlatanų nebuvo liusi ir lietuviai.

Lietuvių tautoj buvo du didžiausi vyrai, kurie iš pamatų griovė šitą kvailą tradiciją, tai Dr. Jonas Šliupas ir Šernas. Kiek nuveikė Dr. Šliupas paluosavimui lietuvių proto, tai nei vienos organizacijos vadai ir jų redaktoriai to nenuveikė. Dr. Šliupas neskelbė, kad tikėkit ką jie sako, bet skelbė: protaukit, netikėkit ką „jie sakė“, bet vaduokitės savo protu, ką jis jums sako.

Kiek Dr. Šliupas išleido pinigų, kiek padėjo darbo ir energijos mokiniui lietuvių, tai yra sunku pasakyti. Laimė, kad Šliupas buvo daktaras, kitaip būtų badu numiręs, kaip Šernas kad mirė. Jeigu Dr. Šliupui ir Šernui būtų rūpėjęs veidmainybė, juodu būtų galėję organizuoti laikraščių bendroves, apgaudinėti visuomenę, apiplėšti ją ir visuomenės turtu pridengt savo veidmainybę.

Turėjome Amerikos lietuvių darbininkų organizaciją, turto buvo \$50,000 ir kas iš tos organizacijos beliko? Nieko neliko. Neliko delto, kad minios lietuvių darbininkų tikėjo savo veidmainiams vadams, sakydami, kad „jie žino“, kad „jie taip sako“. Dabar tie veidmainiai suardę organizaciją vadina vienas kitą kvailiais. Minia pasidalinus į dvi grupes tiki savo veidmainingiems vadams ir sako „o, jie žino.“

Šitas pavyzdys turi būti lekcija SLA nariams, kad jie nebutų apgauti, kad veidmainiai neįsigautų į SLA. Centrą ir kad nesugriautų šios organizacijos. Minia turi suprast štai ką: Jeigu vienos ar kitos organizacijos vadams smerkia organizaciją, žinokit, kad to žmogaus galvoj kas nors yra negerai. Jeigu jis spiaudo ant to, ką pirmiau gyrė, žinok kad jis yra veidmainis ar beprotis. Žmonija nepasiliuosuos nuo veidmainių pakol jų tikės, kad jeigu tik susėsime trylika žmonių apie stalą, vienas iš mūsų į metus laiko turės mirti. Arba, jeigu gavau du doleriu vienoj bu-

maškoj, tai jau man bus negerai! O jeigu eidamas per lauką pamaciau atliekiant juodą varną prieš mane, tai tikrai bus man nelaimė ir tt. Kuomet didžiama minios vadovaujasi prietaisais, tuomet ir gerai visokiems veidmainiams apgauti tą minią.

Lietuvių laikraštija, labiausia „Tėvynė“ kuri pasiekia daugiausiai žmonių, turi atkreipti dėmesį dar labiau mokinti minias. SLA nariai turi stengtis, kad jų organe būtų daugiau moksliskų raštų. Iš vieno redaktoriaus mes negalim norėti per daug, jis ir taip per daug darbo turi. SLA nariai visai lengva užsidėti nors po penkis centus į mėsę, kad palaikius fondą už mokėjimui už raštus geriaus lietuvių rašytojams.

Nariai — apie tai pagalvokit! Reikalaukit, kad būtų jūsų organe daugiau moksliskų raštų. Jūs tą galite padaryti. Nesakykit, kad mes žinom ir mes to žinojimo narim daugiau!

T. J. Kučinskas.

Nekrikščioniškas Darbas

Pasauly, ypatingai Amerikoje, uoliai yra auklėjama meilė kudiški. Amerikos visuomenės organizacijos kreipia didžiausios dėmesį kudiški sveikatą, jų auklėjimą, ir jų ateitį. Amerikos valdžia ir visuomenė, nežiurint to, kaip biauėjosi politika, kurią vedė Rusijos bolševikai, nežiurint to, kad nei nemano bent šiuo laiku sudaryti jokių ryšių su Rusijos valdančiąja klase, vis gi, badui Rusijoje iškilus, netik skyrė milijonus dolerių pašalpai Rusijos kudiškiams, bet siuntė savo misijas, ketina ir toliau remti baduolius. Ir daro tai, neatsižvelgdami nei į tikybą, nei į tautybę, nei į politines pažvalgas.

Kudikiai — tai busimoji kar-ta. Jie ateityje perims mūsų darbus, jie bus tverėjais naujo gyvenimo. Tasai gyvenimas bus geresnis arba piktėsnis už dabartinį, — tas priklausys nuo to, kokioje kryptyje kudiškiai bus išauginti, kiek jiems bus įdiegta drąsos ir jėgos kovoms už ateitį. Tikslingai pastatytas auklėjimo klausimas turi didelę reikšmę ir įtaką į žmonių ateitį.

Lietuvoje mes turime našlaičių. Turime tiems našlaičiams prieglaudų. Vienas jų prižiuri Socialės Apsaugos Departamentas; kitas prižiuri Kudikėlio Jėzaus draugija (su kunigų Povylu Januševičium prysakant); kitos gi, viena Kaune, antroje Gelgaudiškyje, yra Lietuvių Moterų Globos Komiteto prižiuroje. Kurios tų prieglaudų yra geresnės — ne man šiuo straipsniu išrodinėti. Jos visos atlieka gerą darbą, ant kiek tas darbas yra nukreiptas į tinkamą auklėjimą nelaimingųjų. Jos yra remtinios, — nes kokios jos nebutų, jos duoda nelaimingiems kudiškiams pastogę, duoda priežiūrą, duoda kąsnelį duonos. Principiniai kalbant, jos yra remtinios. Kas kurioms jų užjaučia, tas toms tegul duoda savo skatiką. Jei manai, kad Kudikėlio Jėzaus draugija galės išauklėti geresnius piliečius Lietuvai, — aukok Kudikėlio Jėzaus draugiją. Jei manai, kad Socialės Apsaugos įstaigos yra geresnės tuo tikslu, — duok joms savo paramos. Jei esi įsitikinęs, kad Lietuvių Moterų Globos Komitetas tikslingiau atlieka savo darbą, nepasigalvok tam Komitetui paramos.

Visų pirma buk geros širdies, buk prakilnus; suprask, kad nuo užauklėjimo tos minios našlaičių Lietuvoje, kuriuos paliko mūsų karas ir mūsų laisvės kovos, didele dalim priklausio ir Lietuvos ateitis. Rėmimas našlaičių prieglaudų yra principinis dalykas.

Bet gilinantys į dalykų padėti, matome, kad ne taip mūsų visuomenėje yra. Didelė dalis mūsų visuomenės, vadinamos katalikais, tai yra Kristaus ideologijos išpažintojais ir gynėjais, šito principinio dalyko nepripažįsta. Ta visuomenės dalis (bent jos viešosios nuomonės reiškiėjai, laikraščiai) yra griežtai nusistatę sekti partivumą net ir našlaičių šelpimo klausime. Ta visuomenės dalis ir jos laikraštinkai („Garsas“, „Draugas“, „Darbininkas“), matoma, užmiršo Evangelijos pasakojamą mums faktą, kaip Jėzus glaudė prie savęs kudiškius, sakydamas, kad „jū yra Dangaus Karalystė“, nei neklusdamas, ar tie kudiškiai yra žydai (Kristus buvo žydas), ar jie yra Sadukėjų, ar Parizėjų partijų, ar jie tiki į Jehovą, ar į Jupiterį. Jie jam buvo tik tai kudiškiai, nekaltieji busimieji Dangaus Karalystės paveldėtojai. Tos mūsų visuomenės dalies nuomonės reiškiėjai („Draugas“, kurį redaguoja kunigas Cesaitis, vadinasi nūmylėjusio kudiškius Kristaus įpėdinis, „Darbininkas“ ir „Garsas“, fraternalės organizacijos organas, kurs ir gi turėtų ginti kudiškių meilės principą) užmiršo ir tą neseniai įvykusį faktą, kad katalikų bažnyčios galva Romos Papi jau yra net aukomis prisidėjęs prie šelpimo Lenkijos, Rusijos, Austrijos, Italijos našlaičius, nesiklausdamas jų religijos, jų globėjų pažiūrų.

Dabar Amerikos lietuvius lan ko atstovai dviejų Lietuvos organizacijų globojančių našlaičius, tai yra kun. Norbutas, atstovaujėg Kudikėlio Jėzaus draugiją ir Lietuvių Moterų Globos Komiteto atstovės ponios D. Šlezevičienė ir V. Vencienė. Ir kunigas ir tos ponios renka aukas Lietuvos našlaičių prieglaudoms, kurios yra jų atstovaujamyj organizacijų vedamos. Ka da kun. Norbutas atvyko Amerikon, nei vienas pažangiosios srovės laikraštis nedrįso agituoti prieš jo darbą, prieš jo asmenį, prieš jo prieglaudą, nors visiems yra žinomas faktas, kad

Kudikėlio Jėzaus draugija, imdama aukas našlaičių prieglaudoms, prie jų užlaiko Mergaičių Seminariją (mergaičių vienuolyną), nors visi žino, kad Kudikėlio Jėzaus draugija neišduoda atskaitų iš tų sumų, kurias gauna iš visuomenės užlaikymui našlaičių prieglaudų. Niekas iš taip vadinamosios liberalų srovės ne vedė agitacijos prieš kunigą Norbutą, nors visi žino, kad jis atvažiavo Amerikon ir gi antra klase (juk jis ne Kristus, negalėjo perbristi per juras); nors visi žino, kad jo kelionių išlaidos turės būti padengtos. Tuo tarpu atvykus čia ponios Šlezevičienė ir Vencienė pasipylė netik nešvari, bet tiesiog nekrikščioniška agitacija prieš jų prieglaudą, prieš jų asmenį, prieš jų net išvaizdą! „Darbininkas“, „Garsas“ skelbia „pasipiktinimo“, kad jos atkeliavusios antra klase, kad jos hotely gyvenančios, kad jos deklutuotos... nors nei vienas jų laikraščių redaktorių nei matyti jų nematė.

Ir ta nekrikščioniškoji agitacija ištikrųjų yra nukreipta ne į jų asmenis, bet į idėją, kurią jos atstovauja, t. y. į auklėjimą našlaičių, į pavyzdinę labdarybės darbą. Tie laikraščių redaktoriai žino, kad Liet. Moterų Globos Komitetas yra rimtai vedamas; kad jis išduoda smulkias atskaitas; kad visi Komiteto nariai dirba jame be atlyginimo, patys aukodami prieglaudų išlaikymui; kad tos prieglaudos atidarymo dienoje pats žemaičių Vyskupas Pranciškus Karevičius sveikino Komitetą ir auką prisituntę prieglaudos išlaikymui. Tie redaktoriai žino, kad Liet. Mot. Globos Komiteto prieglaudose vaikučiai yra auklėjami kuopavyzdiniais, mokomi amato, mokomi ir religijos, leidžiami ir į gimnazijas, kad iš jų išaugtų geri Lietuvos piliečiai, kad aukotojų skaitikai nenuėitų vėjas.

Skaitytojau, spresk pats, ko yra verta toki katalikų visuo menės vadų agitacija? Spresk, ar ji yra krikščioniškas darbas? Tie agitatoriai išvadina L. M. Globos Komiteto atstoves bedievėmis, — nors jie labai gerai žino, kad nuo pat 1919 metų to Komiteto prieglaudose yra kapelionas g. kunigas Sabaliauskas. Jie sako, kad tose prieglaudose vaikučiai „yra beždioniškai auklėjami“, — ar gi jų tam tikėsite, žinodami, kad tų kudiškių dvasios reikalus ap rūpina rimtas kunigas kapelionas?

Teisybė, nuo kelerių metų Amerikos ir Lietuvos katalikų visuomenėje įsigyveno didelė netolerancijos dvasia. Tos visuomenės vadai užsigėidė miono polizuoti visas viešojo gyvenimo sritis. Jie nori patys gyventi, bet nenori, kad kiti šale jų gyventų. Jie pamiršo, kad pasaulis eina dvidešimtąjį kultūros ir civilizacijos amžių, šiuo tuos, kurie neturi pakantos ki-tiems, anksčiau ar vėliau nušluos nuo pasaulio veido. Jie primena aną Evangelijos parizėjų, kuys. mušdamos į krutinę, šaukė į Dievą, kad tik jis esąs geras, kad Dievas tik jam savo malonių teiktų, kad anas ir anas blogesni už jį ir Dievo malonių neverti...

Visuomene, ar tu ilgai dar pakėsi savo tarpe Parizėjus? Ar ilgai beleiši jiems drumsti gyvenimą ir trypti tyriausius jausmus, kenkti prakilniausiemis darbams?...

Karolis Vairas.

LIETUVIŲ MOTERŲ GLOBOS KOMITETO ATSTOVIŲ MARSRUTAS.

L. M. G. K. Centro Valdybos narės D. Šlezevičienė ir V. Vencienė, atvykusios Amerikon Lietuvos našlaičių reikalais lankysis su prakalbamomis sekančiose kolonijose: 3 d. kovo, Lawrence, Mass.

5 iki 10 d. kovo, So. Boston ir apylinkėse. 11 d. kovo, Worcester, Mass. 13 d. kovo, Waterbury, Conn. 16 d. kovo, Brooklyn, N. Y. 18 d. kovo, Newark, N. J. 20 d. kovo, C. Brooklyn, N. Y. 22 d. kovo, Maspet, L. I., N. Y. 25 d. kovo, Scranton, Pa. 27 d. kovo, Binghamton, N. Y.

2 d. balandžio, Cleveland, O. 3 d. balandžio, Detroit, Mich. 5 d. balandžio, Grand Rapids, Mich. 6 iki 30 d. balandžio, Chicagoj ir apylinkėje. 1 d. gegužio, Pittsburgh, Pa. 3 d. gegužio, Shenandoah, Pa. 5 d. gegužio, Mahanoy City, Pa. 6 d. gegužio, Tamaqua, Pa. 8 d. gegužio, Wilkes Barre, Pa. 10 d. gegužio, Pittston, Pa. 12 ir 13 dd. gegužio, Philadelphia, Pa. 15 d. gegužio, Baltimore, Md. Prakalbų reikalė L. M. G. Komiteto atstovės laikais kreipsis į viršui suminėti kolonijų veikėjus. Prašoma yra, kad tose kolonijose būtų surengtos prakalbos ir būtų suorganizuoti vietos darbuotojų, moterų ir vyrų komitetai.

Visais prakalbų reikalais reikiama kreiptis pas Sekretorių žemiau padėtu antrašu. Aukais reikia siųsti čekiu ar money orderiu išrašytu varde Lietuvos Moterų Globos Komiteto, ir pasiųsti tą čekį Sekretoriui: — S. Pauza, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PAGELBEKITE MUMS ŠVIESTIS.

Mes žemiau pasirašę Kruonio Šaulių Burio valdyba, žinodami kiek amerikiečiai sušelpė Lietuvos reikalus stambiomis aukomis, šiuomi pasidrasinau kreiptis į jus broliai amerikiečiai, prašydami ir mums pagelbėti šviestis!

Kruonio kampelis yra gana tamsus ir neturtingas. Todėl kad davus galimybės šio kampelio lietuviams prieinamai nors paviršum apšviesti, Kruonio Šaulių Burio valdyba sumanė įsteigti knygynėlį ir skaityklą šauliams ir pašaliniamis šios apylinkės žmonėms. Neturėdami medžiaginių išgalių reikalins literatūros pripirkti, šiuomi kreipiamės į brolius amerikiečius, prašydami paaukoti mūsų steigiamam knygynėliui kas kokių turi knygų ir kitų leidinių, nežiurint kokio turinio nebutų. Pagelbėkite mums šviestis!

Pasitikėdami brolių amerikiečių parama, nes jie visuomet gyvai atsiliepia į kiekvieną kultūrinį darbą, todėl manome, kad ir mus sušelp literatūra, liekamės iškalno jiems tardami širdingos padėkos žodį ir siu dideliu nekantrumu laukdami jų paramos knygomis ir laikraščiais.

Kruonio Šaulių Burio valdyba: Pirmininkas — Jonas Varaška, Raštvėdys — Antanas Dubickas. P. S. Aukais knygomis ir kitokia literatūra meldžiame siųsti sekamu antrašu: Kruonio Šaulių Burio Valdybai, Kruonio paštas, Trakų apskr., Lithuania.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS AUKAVO ŠAULIAUS TĖVYNĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS GYKLINUMYBES

Pastaruoju laiku sekančios lietuvių Draugijos įteikė Lietuvos Šauliams aukas: SLA. 102 kp., Buffalo, N. Y. \$10, L. Vyčių 79 kp., Detroit, Mich. \$10, Lietuvių Ratelj, Chicago, Ill. \$25, ALRK. Federacijos 26 skyrus, Chicago, Ill. \$50, Šaulių Rėmėjų Burs, North Sideje, Chicago, Ill. \$20, Šv. Kazimiero Draugystė, Gary, Ind. \$10, Šv. Mykolo Draugystė,

Gary, Ind. \$10, Šv. Jono Draugystė, Melrose Park, Ill. \$32.65, Lietuvos Vyčių Chicago Ap-skritys \$50, L. Vyčių 8-ta kuopa, Roseland, Ill. \$31. Šias visas aukas įduota Lietuvos Šaulių Atstovui A. Žmuidzinavičiui (Adresas: 3251 So Halsted St., Chicago, Ill.) iš ku-

rio tos Draugijos yra gavusios padėkos laiškus ir tam tikrus Šaulių Rėmėjų diplomus. Patriotinės organizacijos yra kviečiamos aukuoti Tėvynės gynimo reikalams į Lietuvos Šaulių išdą, per atstovą A. Žmuidzinavičių. A. Zemaitis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL. Birutės draugija, vasario 14 d. surengė Marijonai Rakauskai- tai koncertą Fine Arts Recital Hall, pačiame viduryje miesto, kurio programą išpildė: Marijona Rakauskaitė — dramatiškas sopranas, K. Sarpalius — barinotas, J. Bijanskas ir A. Olis — pianistai.

Šiame koncerte labiausiai pasižymėjo mūsų Mariutė, kuri savo maloniū ir gerai išlavintu balseliu palinksmo susirinkusius, kurių buvo net kupina svetainė — net stačių buvo. Tiesa, šita svetainė nėra didelė, vienok koncertams parankesnė už kitas svetaines. Labai pagirtina, kad lietuviai pradeda savo koncertus rengti tokiose svetainėse.

Teko sužinoti, kad Marijona Rakauskaitė trumpoje ateityje žada keliauti į Lietuvą ir stoti į Lietuvos Valstybinę Operą. Labai gaila, kad neteksime savo geriausios dainininkės, vienok visi linki jai laimingos ateities nuvykus Lietuvon.

Nuo sausio 15 d. Birutės draugijoje įvyko žymių permalių. Nusamdyta naujas choro vedėjas — A. P. Kvederas, kuris yra labai darbštus ir geras chorų mokytojas. Taipgi prisirašė keletas naujų dainininkų, jau pasižymėjusių dailės srityje. Laimingos kloties Birutės draugijai ir chorui augti ir lavintis dailėje. B. B.

CHICAGO-ROSELAND, ILL. Vietinėje lietuvių Rymo katalikų bažnyčioje įvyko riaušės. Čionai klebonauja kun. Lapelis jau apie 6 metai. Pirmasis ir antrasis metais jisai pataikavo parapijonams, kad laimėjus jų užsitikėjimą. Bet štai jisai sumano keliauti Lietuvon, ką pėreitaus metais ir padarė, palikdamas savo vietoje kitą kunigą, iš kurio parapijonys sužinojo, kad kun. Lapelis neveda pagorapijos reikalų kaip pridera, kad esą parapijos skolos ir nuosimčiai vis auga, vietoje mažėti. Parapijonai išvesti iš kantrybės pradėjo planuoti, kad kun. Lapelio daugiau neįsileisti į parapiją. Bet štai visai netikėtai sugrįžta kun. Lapelis ir atėjęs su policija į kleboniją pareikalauja, kad jo paliktas kunigas išsinešintų ir parapijonams pareiškia, kad jisai yra klebonas ir parapijonai jo turi klausyti, o ne ko kito. Tai išgirdę parapijonai dar labiau sukruoto veikti ir sustreikavę pradėjo platin-ti plakatus prieš kunigą. Neviens plakatu platintojų ir į kailį gavo nuo davatku. Taipgi komitetas važinėjo pas vyskupą, prašydamas, kad iškeltų kun. Lapelį. Vienok vyskupas pasakęs, kad jisai geresnio kunigo už Lapelį neturįs ir todėl nemanąs jo iš šios parapijos iškelti.

Ir štai vasario 11 d. atvyksta vyskupo pasiuntinys su savo de- tektyvais ir pradeda laikyti pamaldas bažnyčioje. Pusiau pamaldų sako pamokslą angliškai ir lietuvius pradeda visai užgaulioti, išvadindamas ne civilizuotais žmonėmis ir pagaliu sako: „Jei jums neįpatinka šita šalis ir bažnyčia, tai galite sau keliauti iš kur atkeliavę, o kun. Lapelis buvo ir bus kle-gonon šioje parapijoje.“ Tuomet vienas parapijonas atsisaukė bažnyčioje, pareikšdamas, kad jei sakai pamokslą, tai sakyk, bet nepliovok ko nereikia, o jei nori bartis, tai einame į svetainę ir tenai galėsime kiek tik nori bartis. Tokis pasiėlgimas labai nepatiko vyskupo pasiuntinui ir tuojaus susukęs „policija“, liepė drasuolį suareštuoti. Priško jo detektyvai prie nurodyto žmogaus, norėdami jį areštuoti, bet tuo patim kartu parapijonai pašaukė savo policiją, kuri nedavė detektyvams areštuoti to žmogaus. Pasidarė didelis sumišimas bažnyčioje. Kiek avrimus parapijonams, sueita į svetainę laikyti metinio parapijos susirinkimo, kuriame turėjo būti išrinkta nauja parapijos valdyba. Kur buvęs, kur nebuvęs ateina į susirinkimą ir kun. Lapelis su kun. Bumša ir pastarasis pradeda sakyti prakalbą visai išgarbindamas kunigą Lapelį. Tuojaus parapijonai pradeda reikalauti balso, o kunigai neduoda jiems balso ir vėl kyla triukšmas. Tuomet kun. Lapelis telefonu pašaukia policiją, kuri išvaiko susirinkimą ir uždaro svetainę. Ir taip liko neišrinktas parapijos komitetas. Vienok kunigas turi slap-tai iširinkęs komitetą iš savo žmonių ir nežinia kuomi baigsis šios tąsnyės. Jau nekuri parapijonai pradeda prisibijoti, kad vyskupas neuždarytų bažnyčios už tokių jų darbus.

Čionai gyvuoja Progresyviškų Draugijų Sąryšys, kuris už-laiko Aušros knygyną ir visokių laikraščių pasiskaitymui. Taipgi užlaiko mokyklą, kurioje ma-ži vaikai mokinami lietuvių kalbos ir rašybos. Tenka vietos lietuvius pagirti už tokius prakilnius darbus.

Čionai taipgi yra susitvėrusi Darbininkų Namų Bendrovė, kurios tikslu yra įsteigti nuosavą svetainę ir tuo tikslu parduvinėjami šėrai po 10 dol. Turė-tų kiekvienas vietos lietuvis šį darbą pameriti. Pradžia jau padaryta — jau nupirkta ple-ciusa už \$7,500 ir bankoje turi apie trejetą tukstančių dolerių. Todėl reikalinga visiems geriau pasidarbuoti ir taip reikalinga svetainė bus pastatyta. B. B.

WORCESTER, MASS. Vasario 8, 9 ir 10 dd. įvyko fėrai, kuriuos rengė SLA. 57 kp. palaikymui Viešo Knygyno. Iš bižniško atžvilgio galima sa-kyti, kad pavyko ir pelno bus, nes žmonių buvo daug. Mat, worcesteriečiai permato reikalą palaikyti knygyną ir jie jį remia.

Vasario 11 d. vakare įvyko vakarėlis, kurį rengė „Žiburėlio“ Dr-lė. Šiame vakarėlyje buvo sulota veikalas „Sniego Karalaitė“ 4-rių veiksmų operiška drama, parašyta garsaus rusų rašytojo N. Čehovo. Šį veikalą vaidino apie 60 vaikučių, nuo 9 iki 15 metų amžiaus, vadovaujant M. Jablonskaitei-Meškienai. Ši nenulstanti moteris matyti daug energijos padėjo prie šio vakarėlio surengimo.

Tenka pastebėti, kad iš dalyvavusių šiame veikalė mėgėjų-artistų išeis geri artistai, nes jie vaidino gerai, kaip pavyzdžiui: J. Januškevičius, O. Ki-žiūtė, E. Endzelitūtė, A. Stankiutė, M. Paltinavičiūtė, M. Parulitūtė, M. Valintukevičiūtė ir J. Kalakauskaitė.

„Žiburėlio“ Dr-lė turės gra-žaus pelno, nes žmonių buvo pil-na svetainė — net stačių. Geis-tina, kad „Z.“ Dr-lė ir daugiau tokių vakarėlių surengtų. Senas SLA. narys.

ŽMONIŲ SVEIKATA

„NEGYVI“ DANTYS.
Rašo Dr. C. K. Cherrys.

„Nėgyvais“ dantimis vadinama tie dantys, iš kurių dantagavyvis išimtas. Daug tokių dantų randasi pas žmones, kurie delei nežinoji mo, nerangumo arba „baimės“ nesilanko pas dentistą kolei nepakenčiamas skausmas nepriverčia jų tai daryti.

Zmogui su dantgėla galima pagelbėti tik vienu iš dviejų būdų: ištraukti skaudantį dantį arba išimti iš jo dantagavyvį. Traukimas gal but greičiausia ir tankiai geriausia pagalba, tačiau jei kiekvienas gelentis dantys būtų traukiamas, tai didžiū mai darbininku žmonių greit prisieitų valgyti košę.

Sugydymas skaudančio danties reiškia išėmimą dantagvyvio ir suteikimą žmogui „nėgyvo“ nario kramtymo aparate. Tas yra nepa-geidaujamas dalykas iš svei-kaatos atžvilgio.

Dantagavyvis turi savyje kraujagyslių. Kraujas yra geriausias kovotojas prieš bakterijas. Jis tekėdamas dantų šaknyse neleidžia pe-rams įsivyrauti ten ir paga-minti nuodų. Dantagavyviui mirus bei likus išimtu, dan-tys lieka viena silpniausių vietų kune, kur užsikrėti-mas gali apsireikšti. Ir dan-gelis „nėgyvų“ dantų yra užsikrėtę, bet jų savininkas paprastai nieko apie tai ne-žino. Nes kroniniai užsi-krėtę dantys neskauda, žno-gus neįunta jokio nesmagu-mo ir dantys yra naudingi kramtimui. Taip šimtai žmonių nešioja savo kurno se bakterijų lizdus.

Nevisi begyviai dantys užsikrėčia. Vienok niekas ne-gali pasakyti kuris jų po dantagvyvio išėmimo, užsi-krės, kuris ne. Kartais vienas dantys gali but sveikas per eilę metų ir vėliau imt-puliuotis. Tas daug prik-lauso nuo gyvenimo apysto-vo. Gerai užsilaikę asme-nys, pilnai išsimiega, valgą gerą maistą, natūraliai gvi-veną, gal iki amžiaus gauti neturės užsikrėtimų apie begyvius dantis. Bet aplin-kybėms persikeitus arba ku-nui nusilpnėjus delei kokių nors priežasčių, užsikrėti-mai gali pasirodyti. Svei-koms, stiprioms ypatoms ne tiek pavojinga įsigyti vieną, kitą begyvį dantį, kiek silp-noms. Ir tiems, kurie jau turi tulas sisteminės ligas, pav., širdies, skilvio, žarnų, nervų, sąnarių, butų nema-ža rizikos apturėti „nėgy-va“ dantį.

Kad begyviai dantys tan-čiai užsikrėčia, tai jau senai žinomas faktas, ir kad užsi-krėtimai apie dantis teikia įvairias kuno ligas taipgi ne užginčijamas patyrimas. Žmogui, kuris žino, kad di-džiūma ligų pareina nuo bakterijų, lengva suprasti, kodėl užsipiulavęs dantis gali užnuodyti visą kuną. Tas pats kraujas, kuris eina į širdį, plaučius, sąnarius, žarnas ir visas kitas kuno dalis, eina taipgi į dantis. Jei danties šakny galunėse yra pulių nuodų, tai krauj-as paėmęs iš ten šių nuodų unėša į kitas vietas, kurios ir užsikrėčia.

„Nėgyvas“ dantis — tai kiauras stogas. Kaip yra protinga sutaisyti stogą pir-miau, negu lietus sugadina visus rakandus, sienas, lu-bas ir grindis, taip yra iš-

mintingai sutaisyti dantis pirmiau, negu jie pradėa gelti ir teikti visokias ligas.

ASFIKCIJA.

Rašo Dr. F. S. Zurwell.

Asfikcija reiškia užtroški-mą. Užtrošksti galima ne-vien tik dumais ir dujomis. Kas tik užkiša kvėpavimo aparatą taip, kad butina kiekybė deguonio ir oro ne-patenka į plaučius — užtroš-kina.

Vanduo skėstančio as-mens plaučiuose lyginai už-troškina, kaip ir dujos bu-te ar garadžių iš paleisto automobiliaus.

Gyvenant miestuose visa-dos reikia tikėtis, kad pasi-taikys matyti ką nors už-troškimo pavojuje. Ką jūs pirmiausia pradėtute, kad išgelbėti žmogaus gyvybę?

Tai yra be galo svarbus klausimas.

Daleiskime jums pasitai-kytų kaip nors ištraukti pus-gyvį skenduolį. Ar jūs ban-dytute gelbėti jį ar leistute jam laimingai numirti? Nesunku įsivaizduoti sąži-nės griaužimą atmenant mirštantį žmogų, kuriam, per nežinojamą pagalbą, leidote nelaiku numirti! Tai buty arti kriminalinio pasi-elgimo.

Netik dideli, bet ir kudi-čiai privalo žinoti pirmuti-nę pagalbą nuo užtroškimo dujomis, dumais bei vande-niu.

Sviravimui nėra laiko.

Užtroškusių reikia gelbėti kuogreičiausia. Skubi pa-galba visados daug gero ža-da.

Gyvybės kova su mirčia užsibaigia į kelias minutes. Gyvybė šaukia skubios pa-galbos, o mirtis — daugiau laiko.

Netikus pagalba gali at-nešti daugiau blogo, negu gero.

Schafer'o metoda atgai-vinimui užtroškusių labai paprasta ir praktinga. Visi senoviniai budai atgaivin-čiai užtroškusių tapo pava-duoti Schafer'o metoda. I. Visų pirmiausia skenduolis reikia paguldyti ant žemės knupščias. Galva reikia pa-sukti į šalį taip, kad by ku-ris skruostas atsispirtų į žemę. Abi ranki reikia išties-ti greta kuno ir delnais į žemę. Gelbėtojai reikia atsi-klaupti apžergiant skanduol-į taip, kad gelbėtojo keliai butų greta gulinėjo klubų.

2. Reikia pakšti rankas po skanduolio krutine ties žemutiniais šonkauliais. Ta-da reikia pasilenkti visu sva-rumu į priekį ir abiems ran-komis, lyg ir keliant, spaus-ti skanduolio krutinę. To-kis spaudimas krutinės išva-ro orą ir vandenį iš plau-čių ir gerklės. Neužmirški-te, kad taip spaudžiant ne-reikia pakelti skanduolio pilvą nuo žemės; pilvas lai-buna atremtas į žemę. To-kis spaudimas reikia karto-ti apie 15 sykių į minutą tol, kol matosi reikalas to-kios pagalbos.

Kadangi tokioj nelaimėj-umi pagalba neatbutina, to-del bile kas gali buti „dakta-ru“ šioje linkmėje iki pri-buna daktaras. Nieko ne-darant laukti daktaro gali-sulaukti graboriaus.

Visame igienos moksle nėra nieko svarbesnio už bur-ros igieną. — Dr. Osler. (Iš „Gygytojas“)

Penėjimas iš Bonkutės Prigelbti Žindimui.

Pasitaikė, kad motinai nusilpus, ar ba susirupinus, arba per greitai grį-žus prie namų ruošos, jos pieno ne-užtenka kiekyje ir kokybėje. Tada prigeltantis penėjimas yra dažnai pageidautinas, ir, jei priimtas, tai ge-riau yra maityti jį tarpais su žin-di-mu. Tuo būdu krutys yra regula-riai žindomos, o tas svarbu, kadangi nevarojamos, pieno liaukos nesun-čia pieno, ir kudikis gauna užtekti-nai maisto. Taip pat svarbu moti-nai valgyti kodaugiausia maitinan-čių valgių, kaip, pieno, smetonos, kiaušinių, mėsos, šviežių daržovių, vaisių ir geros duonos, imant ir di-delį kiekį skystų valgių. Švieži kiau-šiniai, suplakti į džiovintą pieną, yra labai maistingi ir skanus.

Jei kudikis buvo krutimis peni-mas kurį laiką, paskui pastatytas prie bonkutės, tai išmintinga, iki jis kiek-apsiranta su naujuoju maistu, išpra-džių vartoti silpnesnį atmišimą, ne-gu kad yra nurodoma jo amžiui. Mi-šinj galima stiprinti kas pora dienų, iki atatinka jo amžiui. Jei kudikis rodo ženklų negero virškinimo, tai tuoj reikia vėl grįžti prie silpnesnio mišimo, užauga 4-6 uncijas kas savaitę, nevemia, ir tvarkingai liuosuoja vidu-riukus, tai gali buti tikras, kad mais-tas yra tinkamo stiprumo ir kiekio.

Penėjimų Tarpai.

Iš pradžių per keletą savaičių mes rekomenduojame penėti kas dvi va-landas; bet galima keisti šitą pris-taikant prie kudio savybių. Ka-dangi vienas kudikis suvalgo dau-giau, o kitas mažiau, tai negalima nustatyti griežtai kiek reikia duoti. Motina turi geriau žiūrėti kaip ku-dikiui einasi, negu kaip rašoma kny-goje. Nekurie žinotai sako, buk rei-čia penėti kas trys valandos, nes esą į tą laiką viduriai išsiluosuoja. Jei-tas reikalinga padaryti, tai rekom-duojame pakeisti dvi-valandinį pen-ėjimą pridendant kas sykį po dešimtį minučių iki bus penima kas trys va-landos.

Nedapenėjimas.

Dažniausia kudikiai yra perpeni-mi, negu nedapenimi, bet jei vaiku-tis verkia atenus bonkutę, arba prieš padavinį sekanciu sykiu, tai reikia kasdien didinti mišinio stiprumą iki kudikis bus patenkintas.

Jei kudikis neramiai miega, vemia dažnai, arba turi liuosus vidurius, tas rodo, kad jam per daug maisto duodama, arba per dažnai, arba kad jo maistas stipresnis, negu jis gali suvirškinti. Jei vaikas žindomas, tai reikia pailginti penėjimo tarpą iki keturių valandų. Del kudio, kurie penimi iš bonkos, reikia per pus mažinti duodamą kiekį, iki viskas astaišys. Jei tas negelbsti tuoj šauktis daktaro.

Turi savo kudikį išlaikyti sveiką ir stiprą. O kudio sveikata pilnai pri-klauso maistui ir rūpesiui, kurį jam suteiki. Kudikį reikia kasdien mau-dyti ir reguliariškai maitinti. Jei ne-gali žindyti jo, tai pabandyk Bor-den's Eagle Pieną. Tai pirmiejiis kudio maistas — padarytas iš rie-baus karvių pieno ir rupaus cukraus ypatingai kudioams. Jis gydytojų rekomenduojamas visur del jo koky-bės ir vienodumo. Per keletą gen-t-karčių tuksantčiai motinų išauklėjo savo kudiokus Borden's Eagle Pienu. Delto, kad jį rekomendavo draugai ir kad jos rado jį patenkinančiu.

Rasta faktų, kad augimo periode vaikai labiausia tampa nedapenimi. Regis jie valgo užtektinai ir gana, bet tikrėybėje jų maisto neuztenka. Neseniai daryti eksperimentai mokyk-las vaikų tarpe įrodė, kad Eagle Pie-nas labai veiklus taisant nedapenėtus kudiokus. Kiekvienas kudikis turi gauti energijos, kurią Eagle Pienas suteikia. Jaunas kudikis turi gauti kasdien del šaukštu Eagle Pieno, at-miešto trejais ketvirtadaliais puode-lio virinto vandens. Duok pary-čiais ir pavakariais. Senesni vaikai jį labiau mėgsta su ginger ale vai-sių sūnka, suplaktu kiaušiniu ir skauskoniu.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
S.L. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara“ talpina daugiausiai gyviusius ir svarbius po-litinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apsakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandarai“ bendrabar-biauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos hetuviai literatai ra-šėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei me-tų. Vieną numerį pažiūrėjimui stūnčiame dovanai.

SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jauni-mas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siuskite jas LIETUVONI!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną mūsų knygų sa-vo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pa-siųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė kny-ga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atke-liauti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikro-jo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas ims visas tris knygas, **GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00**. Užsakymus su pinigais siuskite Centru šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluo-tas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pa-žangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeiivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsi-sakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Ad-ministraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 pa-veikslų, 301 pasakų. Tinkami pamo-kinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik\$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekan-čios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 10c.
Daktaras iš Prievarotos (Komedija) 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .. 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. 20c.
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANCIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose
aktuose 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos
—pusl. 172 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose
Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200.
Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Kudikiams Sveikas Maistas

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Išrišo tą klausimą del motery per pastarasis tris gentkartes ir daug daugiau kūdikių yra išauklėta naudojant Eagle Brand, negu kokį nors kitą tam tikslui sutaisytą maistą. Jeigu jūsų pienas nepatinka kūdikiui, jeigu jūsų kūdikis neauga ir verkia, tai vartokite Borden's Eagle Brand.

Pasiūkiame šitą pagarsinimą: The Borden's Co., New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus kaip jį vartoti lietuvių kalboje visai veltui, taipgi puikią kūdikių knygą.

Bell Phone Oregon 3995 M
Dr. IGNOTAS STANKUS
1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 1 P. M.

Svedijos Amerikos Linija I LIETUVĄ

Greitas pasiažierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svediją. Pasiažierinis bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. DROTNINGHOLM
KOVO 10, BALANDZIO 14

S. S. KUNGS HOLM
KOVO 31, GEGUŽES 5

S. S. STOCKHOLM
BALANDZIO 26, GEGUŽES 29

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS. KAINOS PUSIAU NUMUSTOS. IMPORTUOTAS ARMONIKAS.

Gautos Pirm Pakilant Mitiui. Naujausie Modeliai, Ekstra Striptus Klavišiai, Galinga Muzika, Dailus Viršai.

Tos armonikos visos yra padarytos iš pirmos klasės medžiagos, ypatingai klavišiai, kurie geriausias rūšies ir padidinti su didžiausia atvėdija prityrusiu mečianiku. Gerai išlaikyti nedidiniai viršai, gražiai išdėbinti, ypatingai tvirti klavišiai, neleidžiantys oro ir geriausias rūšies odo dūmelės, su nikelio plieno kampais, nero tono garsai, odo liežuviukai, nepaprastai aukštos vertės armonikos.

ARMONIKA Nr. 165, trintis eilėmis 33 raktai, 12 bosų kaina \$16.50.
(Reguliarė kaina \$25.00).

ARMONIKA Nr. 80, dviem eilėmis, 21 raktas, 8 bosai kaina \$8.95.
(Reguliarė kaina \$17.00).

ARMONIKA Nr. 67, dviem eilėmis, 19 raktų, 4 bosai kaina \$6.75.
(Reguliarė kaina \$15.00).

ARMONIKA Nr. 40, viena eile, 10 raktų, 2 bosai kaina \$4.95.
(Reguliarė kaina \$8.00).

Parašykite savo pavardę ir adresą ir nurodykite Armonikos numerį ir kaina, kuria norite pirkti, atsiskyskite numus 50c. persiuntimo išlaidoms, o už Armonika užmokėsite kai jums bus pristatyta į namus. Jokio riziko čia nėra. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai bus sutražinti.

Mes turime savo sandėlyje tikrai 1,000 tu Armonikų šiomis kainomis. Išpardavus jas, kainos bus pakeltos. Todel parašykite šiandien pat.

Union Sales Company, Dept. 253,
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

GERIAUSIOS FARMOS

Parduodu puikiasias ir pigiasias farmas didžiausioje lietuvių kolonijoje. Suteikiu plačiausias patarimus kaip ant farmos gyventi, nes aš pats gyvenu ant farmos. Del platesnių informacijų kreipkitės sekančiu antrašu:

JOHN G. PATTERSON,
R. D. 3, Factoryville, Pa.

Nesikankink su Reumatizmu Neuralgija Strėnų Diegliu Skausmais Krutinėje Skaudamais Muskulais

Patrink truputį su

Pain-Expelleriu

ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos.

Tikrasai Pain-Expelleris turi INKARO vaisbaženklį.

CUNARD
2,310 LIETUVIŲ

gali atvažiuoti į Amerika pradedant ateinantį liepos mėnesį. Cunard patarnavimas yra greičiausias tavo giminiams atvažiuoti į Amerika. Žmonės turėdami Cunard bilietus gali ant svk išvažiuoti, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdiena. Išvažiuojantieji iš Lietuvos per Cunard Liniją lydi kompanijos Lietuvos atstovas, kuris palengvina visus išvyko važius.

Už patarnavimą nėra ekstra kaštu. Del tolesnių informacijų kreipkitės prie laivų kompanijos agento savo miesto, arba prie arčiausio agento.

Cunard Line
25 Broadway,
New York.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TEVYNĖ“.

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą.

Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolat ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą svaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgantais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiūkite 75c. tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

LITUS IR DOLERIUS siunčiame Lietuvon pigiai, greitai ir saugiai. Partraukiame gimines iš Lietuvos pigiai ir greitai!

Laivakortes pagal pigiausia kompanijų kaina parduodam į visus Lietuvos ir Europos miestus. Viskame sažiningai ir draugiškai patarnaujame.

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y. (International)

STEBUKLINGAS KALENDORIŠKAS LAIKRDĖLIS

Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtinai ir toks laikrodėlis turėt yra didelis parankumas visam amžiui. Lūkštai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausias plieno ir nikelio, laika laiko gerai ir gyvartuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$15.00, o mes parduodime fabrikos kaina už \$8.95 ir pridodame, kuris perka laikrodėlį, mašinėle drukavot laiškus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir visus ženklus ir ant jos kožas gali drukavoti, kaip ant brangios mašinos. Ji parsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna DYKAL, kas perka laikrodėlį. Užtikrinam kiekvienam užganėdinimą arba gražinam pinigų. Prisiūsk 25c. rankpinigiu, o kitus užmokėsi kada viską atneši į jūsu namus. Adresas:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 304 Chicago, Ill.

DIDZIAUSIS IR IDOMIAUSIS PASIULYMAS

To, ko kaip tik visi reikalauja.

ŠEŠI BRANGUS IR LABIAUSIAI REIKALINGI DAIKTAI TIKTAI UŽ \$6.95.

Tai yra vienintelė tavo proga, tad parašyk šiandien pat, reikalaujamas tų daiktų ir buk persitikrines, kad už savo pinigų gausi dvideubą vertę. Tikrai buk pirmutinis, kas už savo pinigų gausi dvideubą vertę. Tikrai buk pirmutinis, kas už savo pinigų gausi dvideubą vertę. Tikrai buk pirmutinis, kas už savo pinigų gausi dvideubą vertę.

1. Kišeninis peilis ir revolveris drauge. Naujaisios šios gadyntės išradimas. Padarytas iš geriausio plieno. Gražiai nunikuotas. Turi du ašmenius, kaip ir visi kišeniniai peiliai ir taip pat galima jį naudoti ir apsigynimui. Jis šautja 22 kalibro U. S. patronais, kukomis ir be kulku, kaip ir paprastas revolveris. Bet, kada jis uždarytas, niekas negali atskirti jo nuo šiaip sau kišeninio peilio.
2. Tikras Solingeno skustuvas, pilnai garantuotas, prirengtas vartojimui.
3. Geriausias rūšies skustuviui galustavas.
4. Tikras Importuotas Oro Namelis. Išpėja ora teisingai, viena diena išanksto.
5. Konbinuotas plaukams kirptuvas. Su šituo instrumentu gali sau nusikirpti plaukus taip, kaip tik nori.
6. Automatinė adata. Labai patogus įnagis. Gali su juo pasitaisyti sau čebatus, pakinktus, visokius audeklus ir tt. Ji daro antsyk dvi siuli, kaip ir siuvamoji mašina.

Nei vieno šitų daiktų neparoduodame po vieną paskvirium, nes tik sudarant šitą Klubą mes galime pasiulyti juos taip žema kaina, kad kiekvienas gali juos nusipirkti. Ir jei pasirodys tau, kad jie netike, neverti dvideubos kainos, tai mes grąžinsime tavo pinigų. Tavo draugai ir kaimynai ir gi skubinsis gauti tuos daiktus ir gal tu pats panorėsi kito tokio seto. Tavi parašyk mums šiandien.

UNION SALES COMPANY, Dept. 234,
15 S. Desplaines St., Chicago, Ill.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

National Laboratory, Chicago.

„Šiuomi pranešu Tamstoms, kad išbaigė Nuga-Tone's, kuri man buvo priėjimas, aš jaučiuosi puikiai. Aš pailkau diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jaučiuosi toks tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. Aš stundin juos savo fotografija, kad jus galėtumėte pamatyti sukuriantį gyvūnėlį. Jis yra sukuriantis gyvūnėlį, kuris yra sukuriantis gyvūnėlį, kuris yra sukuriantis gyvūnėlį.“

Ponas Lyvas tikrai yra puikus vyrų kūno pavyzdys! Pasiūriūkite jį jo standūs raumenis ir tvirtą grietį jo veido pavidiū! Tai šitą Nuga-Tone padaro tikstantiems silpnų, nervuotų, sunkių vyrų ir moterų. Letuvnikai dabar visur vartoja šitą garų nervus, ir sveikata duoda šitą vaistą. Nuga-Tone's stebuklingu sekmingumu. Tas lengvai išaiškina, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujui, kaulams ir nervams. Jis yra gausus Fosforu Nervams ir Geležia Kraujui. Jis daro tvirtus, patvarius nervus; gausų raudoją kraują ir padidina vyrus bei moteris.

Nuga-Tone pakaitina, maitina ir stiprina visus gyvybinius organus. Jis deda gyvybę į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad jie lieina tiksliai. Jis atgaivina inkstus, išvaro laukan nuodingas išmatus. Gaus, išpūtimo, negardaus kvapo ar aplėto lievūlio negali būti daugiau! Šaukiam ir diegiū yra diegiū Nuga-Tone suteikia stebuklingą norą valgyti, gera virškinima, ištervingumas nervus ir sveiką sviningą miegą. Nuga-Tone pascusina kraują, pagerina kraujo tekėjimą, deda sveikatos (re) ir vėduis ir šibėjį į akis! Jis padaro tvirtus standūs vyrus, sveikones ir grūdesnes moteris. Nuga-Tone's yra puikus vaistų sukūrinė gyvūnėlė. Jis yra sudėtas parankian pakelini. Jis yra sukuriantis apšviestas, turi garų skonį ir lengvas ir malonias. Patarsai imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimtai kitų žmonių, kad daro.

MUSU ABSOLIUTA GARANTUOJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas \$1.00) Doleris bonkelei. Kiekvienoj bonkelei yra Devynias dešimtis (90) Plokėlių, arba vienam pilnam mėnesiui gydysis. Galima nusipirkti šešios bonkelės, arba šešioms mėnesiams gydysis už Penkis (\$5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, sugrąžink išmatus pakelini daly drauge su dėkote mums, o mes tuojaus sugrąžinsim pinigų. Čia Tamata neprikipi nė cento. Mes rizikuojam. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerų aptiekiankų toms pačioms išlygomis ir ta pačia garantija.

Prisiūsk Mums Šitą Kuponą Šiandien.
National Laboratory, L 606, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiame!—Indedu šia už kuriose malonėkit prisūt man..... bonkelės Nuga-Tone'o.
Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir numeris, arba R. F. D.....
Miestas Valstija

LAIVAKORTĖS i Lietuva ir iš Lietuvos. **PINIGAI** i Lietuva ir visur. **APDRAUDŽIU** (Inšuriru) visokius daiktus. **ASPORTAI** ir kitoki dokumentai. Dykai duodu patarimus. Adresuokite: **A. S. TREČIOKAS,**
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4847

Išsirašykite 1923 Metams TRIMITA

„TRIMITAS“ yra nepartinis savitinis laikraštis, Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildinami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimitė“ skaitytojas, kitų laikraščių neškaitydamas, gali pakankamai apspazinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Trimitas“ drasiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITA“ dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

„TRIMITAS“ rašomas lengva ir mažamokslams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas“ stengias būti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gyvenime, visuomeniniam ir kultūriniam darbe.

„TRIMITAS“ eina kas savaitę 32 puslapių kvėgelėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikioje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimita“ sau Amerikioje ir savo giminiams bei pažintamiems Lietuvoje Amerikioje „Trimita“ galima užsisakyti: 1) per L. Šaulių Atstova. Adr. A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvyda, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Šaulių Rėmėjų Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.

„TRIMITO“ Redakcijos ir Administracijos adresas Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

PINIGAI

Persiūčiame pinigų i Lietuva ir visa dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų Padarome pasportus. Patinkame kelet vius ant visų New Yorko stočių. Priren giame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĖLIAVA

Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukaunka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai nepriklausomybės. Reikalaukite Vėliavų:

„VIENYBĖS“ BENDROVĖJE.
Lietuvos Vėliavų Turime Ketveriopų.

Vilnonė, 6 pėdų dydžio \$6.00
Gražaus audeko, 6 pėdų dydžio \$3.75
Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po 25c.
5 ir pusės colių dydžio su kotukais po 15c.

Taigi paskubėkite su užsakymais. Siųsdami užsakymus prisiūskite drauge ir pinigų, tas pagreitins gavimą vėliavos.

Perkupiėms duodame didelį nuosimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite:

„VIENYBĖ“
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA:
Prezidentas — St. Gegužis,
Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas,
177 Slocum St.,
Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York City.
Iždininkas — T. Paukštis,
13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — K. Varašius,
c/o All Nations Deposit Bank,
Pittsburgh, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis,
8709 Jos. Campan Ave.,
Detroit, Mich.

KONTROLES KOMISIJA:
B. Saloveičikas,
174 E. Main St.,
New Britain, Conn.
J. Stankevičius,
300 Hazle Ave.,
Wilkes Barre, Pa.
A. M. Augunas,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APSVIETOS KOMISIJA:
V. K. Račkauskas,
294 — 8-th Ave.,
New York, N. Y.
Dr. J. J. Kaškiaučius,
341 Walnut St.,
Newark, N. J.
T. Dundulis,
2341 Charleston St.,
Chicago, Ill.

ISTATŲ KOMISIJA:
K. Gugis,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. Jurgelionis,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Z. Puišutė,
253 Broadway,
So. Boston, Mass.

FINANSŲ KOMISIJA:
A. F. Bredekas,
Shenandoah Trust Co.,
Shenandoah, Pa.
M. W. Bush,
294 — 8-th Ave.,
New York, N. Y.
A. Ivaškevičius,
1622 Columbia Rd.,
So. Boston, Mass.

SVEIKATOS KOMISIJA:
Dr. I. Bronušas,
615 Columbia Ave.,
Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis,
3732 Michigan Ave.,
Detroit, Mich.
Dr. E. G. Klimas,
2538 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:
J. Bulota,
1816 So. 13-th St.,
Springfield, Ill.
J. K. Mažiukna,
1434 Sheffield St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
L. Savickas,
430 Leggett St.,
Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA:
P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
P. Petraitiene,
3237 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.
E. Mačinskienė,
3418 Lowe Ave.,
Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA:
J. Katkauskas,
7711 Lockyear Ave.,
Cleveland, Ohio.
A. Apanaitis,
207 Moore St., Westville, Ill.
K. Skuzinskas,
216 So. 17-th St., Herrin, Ill.